

ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Първо заседание

Петък, 1 ноември 1957 г.

(Открито в 15 ч.)

Точно в 15 часа в заседателната зала влиза делегацията на Народната камара на Германската демократична република начело с ръководителя на делегацията Антон Плениковски, държавен секретар и ръководител на Бюрото на Президиума на Министерския съвет и представител на правителството в Президиума на Народната камара, посрещната със ставане на крака и продължителни ръкопляскания от всички присъстващи.

Председател Фердинанд Козовски: (Звъни) Другарки и другари народни представители! В залата присъствува необходимото мнозинство народни представители, за да може Народното събрание да заседава.

Откривам днешното заседание на осма редовна сесия на Народното събрание, свикана с указ № 438 от 19 октомври 1957 година.

Обявявам осма редовна сесия на Второ Народно събрание за открита.

Другарки и другари народни представители! В Бюрото на Народното събрание са постъпили за разглеждане през настоящата сесия следните законопроекти:

1. Законопроект за одобряване на указите, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 15 март до 31 октомври 1957 г.

2. Законопроект за пенсиите.

3. Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда.

4. Законопроект за отменяване на Закона за физическа култура и спорт.

5. Законопроект за мините и кариерите.
6. Законопроект за държавен и ведомствен контрол.
7. Законопроект за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

8. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за планово изграждане на населените места.

Освен разглеждането на горните законопроекти Народното събрание в настоящата сесия има да изслуша доклад за посещението на правителствената делегация на Народна република България в Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република; доклад на Комисията по външните работи и Бюрото на Интерпарламентарната група във връзка с въпроса за разоръжаването; доклади за посещенията на нашите парламентарни делегации в Германската демократична република и в Чехословашката република, както и доклад на Бюрото на Народното събрание за посещенията у нас на парламентарни делегации от други страни.

Предлагам горните законопроекти и останалите въпроси да бъдат включени в дневния ред на сесията и разгледани от Народното събрание в следния ред:

1. Доклад за посещението на правителствената делегация на Народна република България в Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република от члена на делегацията и първи заместник-председател на Министерския съвет др. Георги Трайков.

2. Доклад на Комисията по външните работи и Бюрото на Интерпарламентарната група във връзка с въпроса за разоръжаването.

3. Законопроект за одобряване на указите, издадени от Президиума на Народното събрание за времето от 15 март до 31 октомври 1957 г.

4. Законопроект за пенсиите.

5. Законопроект за изменение и допълнение на Кодекса на труда.

6. Законопроект за мините и кариерите.

7. Законопроект за държавен и ведомствен контрол.

8. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за планово изграждане на населените места.

9. Законопроект за лихвите върху данъци, такси и други подобни държавни вземания.

10. Законопроект за отменяване на Закона за физическа култура и спорт.

11. Доклад за посещението на нашата парламентарна делегация в Германската демократична република.

12. Доклад за посещението на нашата парламентарна делегация в Чехословашката република.

13. Доклад на Бюрото на Народното събрание за посещенията у нас на парламентарни делегации от други страни.

Има ли предложения по дневния ред? — Няма.

Които от другарите народни представители са съгласни с предложения от Бюрото на Народното събрание дневен ред за настоящата сесия на Народното събрание, моля, да гласуват.

Има ли против? — Няма. Въздържали се? — Няма. Приема се.

Другарки и другари народни представители! На 25 юли т. г. почина народният представител и член на Централния комитет на Българската комунистическа партия, заслужилият борец против фашизма и активен участник в строителството на нашата нова държава, прекрасният наш другар Пело Иванов Пеловски. Предлагам със ставане на крака и едноминутно мълчание да почетем неговата светла памет. *(Всички стават и с едноминутно мълчание почитат паметта на Пело Пеловски)*

Другарки и другари народни представители! Както виждате, като скъпи и желани гости на Народното събрание сред нас се намират днес членовете на делегацията на Народната камара на Германската демократична република начело с др. Антон Плениковски, държавен секретар и ръководител на Бюрото на Президиума на Министерския съвет и представител на правителството в Президиума на Народната камара.

Аз съм дълбоко уверен, че изразявам вашите мисли и чувства, ако заявя пред скъпите гости, че тяхното идване в нашата страна е голямо и радостно събитие за всички ни.

Позволете ми да приветствувам делегацията. *(Продължителни ръкопляскания)*

Скъпи приятели, посланици на братската Германска демократична република! Разрешете ми от името на Народното събрание на Народна република България и от името на българския народ да ви поздравя сърдечно още веднаж, като изкажа нашето задоволство от това, че Народната камара на Германската демократична република прие поканата да изпрати парламентарна делегация в нашата страна. Ние се радваме особено, че вие присъствувате на днешното заседание на Народното събрание и че имаме възможност да ви видим в нашата среда.

Драги гости! Във ваше лице ние посрещаме синовете и дъщерите на народа, на езика на който е написана най-великата книга в културната история на човечеството — Комунистическият манифест.

Българският народ високо цени славните боеви традиции на германската работническа класа, която даде на света гениалните мислители и революционери, основоположниците на марксизма Карл Маркс и Фридрих Енгелс и издигна от своите редове такива безстрашни рицари на революцията, каквито бяха безсмъртните спартаковци Карл Либкнехт и Роза Люксембург.

Днес повече от всякога и повече от всичко нашите народи са свързани помежду си в единна, крепка и несломима колона, за това, че и единият, и другият вървят смело и стремително по пътя, който им завещаха и осветиха с делата и подвига си Георги Димитров и Телман — вървят по пътя на социализма.

Свързва ни верността на нашите партии към великото учение и принципите на марксизма-ленинизма, тяхната дружба и тяхната вяност към единството в социалистическия лагер начело с нашия общ освободител и брат — могъщия и непобедим Съветски съюз.

Свързват ни пламенните и безсмъртни идеи на великата и славна Октомврийска революция, която сложи началото на нова епоха в света и чиято 40-годишнина нашите народи заедно с народите от всички краища на земното кълбо ще празнуват само след няколко дни.

Свързва ни борбата за защита на най-високото човешко благо — мира между народите.

Драги гости и приятели! Ние сме дълбоко убедени, че както посещението на нашата парламентарна делегация през пролетта на тази година в Германската демократична република, така и вашето посещение у нас сега ще допринесат извънредно много за още по-близкото опознаване и сближаване на нашите народи, а следователно и за обмяна на взаимния опит в нашето общо дело — построяването на социализма в нашите страни.

Постигането на тази задача обаче е тясно свързано със запазването и укрепването на мира в света. Ето защо и борбата на нашите народи за социализъм е същевременно и борба за мир.

Ние сме щастливи да отбележим за наша и ваша радост, че за кратък период от време нашите две млади народнодемократични републики завоюваха значителни успехи във всички области и по всички сектори на социалистическото строителство. Тези успехи се дължат на самоотвержения труд на нашите народи, на нашата и вашата работническа класа и трудещите се селяни, дължат се от друга страна на безкористната помощ на Съветския съюз и братското сътрудничество на страните от социалистическия лагер.

Германската демократична република достигна огромни успехи в своето икономическо изграждане и представлява днес високоразвита индустриална страна. Нейната промиш-

лена продукция съставлява 82% от цялото производство на страната и дава 63% от националния доход. Машиностроенето, най-силният икономически отрасъл, има извънредно голямо значение не само за Германската демократична република, но така също и за строителството в останалите социалистически страни, в това число и в нашата страна.

През последните години Народна република България регистрира също така големи успехи във всички участъци на социалистическото строителство. От изостанала земеделска страна, каквато тя беше преди 9 септември 1944 г., България се превърна за сравнително кратък период от време в индустриално-аграрна държава с развито кооперативно и механизирано земеделие. Развиха се нови клонове на народното стопанство. Тези успехи ние дължим, както вече казахме, в значителна степен и на взаимопомощта, която съществува между братските социалистически страни, в това число и между Германската демократична република и нашата страна. Съществуващите стопански отношения между Народна република България и Германската демократична република са несъмнено от голяма полза и за двете страни. Доказателство за това е постоянното задълбочаване и разширяване на търговските отношения между тях. България внася от Германската демократична република не само отделни машини, но и съоръжения за обзавеждане на цели заводи. Освен това извънредно ценна е и научно-техническата помощ, която нашето народно стопанство получава от Германската демократична република в различните отрасли на народното стопанство и особено в използването и разработването на богатите залежи от лигнитни и кафяви каменни въглища в нашата страна.

В замяна на това Народна република България изнася за Германската демократична република селскостопански произведения, сурови и преработени плодове, зеленчуци и други стоки, необходими както за стопанските нужди на последната, така и за нуждите на германския народ въобще.

В областта на културния живот между нашите страни съществуват най-интензивни връзки. Десетки научни дейци от различни области на науката, хора на изкуството и културата — писатели, художници, артисти и др., ежегодно обменят своя опит, следят културните прояви и достиженията на научната мисъл, с което допринасят за повдигане на науката и социалистическата култура и в двете страни.

Ние считаме, че по-нататъшното разширяване и задълбочаване на създадените между Народна република България и Германската демократична република приятелски връзки ще допринесат за още по-близкото опознаване и сближение на германския и българския народ, а оттука — и за укрепването на мира в Европа и света.

Правителството на Германската демократична република и правителството на Народна република България дават достатъчни доказателства за непрестанните грижи, които полагат за запазване на мира и намаляване на международното напрежение. Така например ръководителите на Германската демократична република, изхождайки от това, че запазването на мира и безопасността в Европа изискват усилията на всички народи, и особено на германския народ, предложиха, както е известно, проект за образуване на Германска конфедерация, чието съществуване ще способствува за обединяването на Германия, но което е не по-малко важно — ще предотврати един военен пожар в Европа и братоубийствена война на германци срещу германци.

Важна стъпка на правителството на Германската демократична република за укрепването на мира в Европа бе също така и неотдавнашното установяване на дипломатически отношения между нея и Федеративна народна република Югославия. Правителствата на Германската демократична република и Федеративна народна република Югославия, ръководени от интересите на мира, установиха дипломатически отношения между двете страни. Този акт на двете правителства отговаря напълно на желанията на техните народи и радва всички привърженици на мира и прогреса в света.

То не зарадва обаче, а, напротив — озлоби и хвърли в ярост западногерманските реваншисти и милитаристи от Аденауеровото правителство. Озлюбени от големите успехи на Германската демократична република в областта на социалистическото строителство, аденауеровци си дават вид, че уж не виждат съществуването на такъв крупен факт в най-новата история на германския народ, какъвто е създаването, съществуването и преуспяването на Германската демократична република — не само, но и вършат всичко, за да пречат на миролюбивите народи да установят нормални дипломатически, търговски и културни връзки с нея. И ето — за да намалят големия политически ефект сред миролюбивите народи от признаването на Германската демократична република от страна на Федеративна народна република Югославия и даже да сплашат някои от страните, които са склонни да установят с нея дипломатически отношения, бонските управници, при подкрепата на Вашингтон, побързаха да скъсат дипломатическите си отношения с Федеративна народна република Югославия.

Напразни са обаче жалките натъни и празни жестове на господата от Бон. Нито Федеративна народна република Югославия, нито която и да е друга страна, уважаващи своя държавен престиж и национална чест, ще им позволят да диктуват и определят тяхната външна политика и отношения. Германската общественост осъди тази нагла стъпка на Аденауеровото правителство, която е насочена явно против жизнените

интереси на германския народ, води до изолирането на Германската федерална република и допринася за засилване на напрежението в света.

От своя страна правителството на Народна република България, вярно на своята последователна миролюбива политика, проведе редица мероприятия за запазване на мира на Балканите, които доведоха до значително подобряване на нейните отношения със своите балкански съседи. Изхождайки от тази политика, нашето правителство посрещна с радост и напълно подкрепи предложението на председателя на Министерския съвет на Румънската народна република др. Киву Стойка за свикване на съвещание на ръководителите на балканските страни за обсъждане въпросите на мира на Балканите и за създаване на тая почва сътрудничество между тези страни.

Другарки и другари! Укрепването на страните от социалистическия лагер, тяхната дружба и единство са фактор, който срива плановете на империалистите за вмешателство във вътрешния живот на другите страни, за превръщането им в сателити или колонии и за създаване бази на тяхна територия за нападение срещу социалистическия лагер и другите миролюбиви народи.

Изключително сериозната и опасна обстановка, която империалистите и техните оръдия създават сега в Близкия и Средния Изток, и особено обстановката около границите на Сирия, буди тревога сред най-широките народни маси във всички страни на света. Малката демократична и миролюбива Сирия е застрашена от военно нападение. За това свидетелствуват съобщенията за съсредоточаване на турски войски по границите на Сирия и концентрирането на шестия американски военен флот в източната част на Средиземно море.

Няма съмнение, че едно въоръжено нападение срещу Сирия от страна на Турция, която е член на агресивния североатлантически блок, ще предизвика разпространението на пожара и сред другите страни и може да бъде начало на една трета световна война. В тоя смисъл е и категоричното предупреждение на Съветския съюз, изразено в декларацията на ТАСС от 11 октомври т. г. „Не може да не се види, се казва там, че едно нападение срещу Сирия и разпалване по този начин на война близо до южните граници на Съветския съюз засяга най-сериозно интересите на неговата безопасност. Никой не трябва да се съмнява, че в случай на нападение срещу Сирия Съветският съюз, ръководейки се от целите и принципите на Устава на ООН и от интересите на своята безопасност, ще вземе всички необходими мерки, за да подпомогне жертвата на агресията.“

Ние не можем да кажем друго в тая връзка освен това, че всички миролюбиви народи са на страната на борещия се за своята свобода и независимост малък, но героичен сирийски

народ и поради това те не могат да се отнасят безучастно към готвената провокация в Близкия и Средния Изток.

В декларацията на Министерството на външните работи на Германската демократична република от 19 октомври т. г. са изразени също така симпатии на Германската демократична република към борбата на Сирия за мир и независимост.

Нашият народ е стоял винаги и стои решително и в този момент на страната на народите, които се противопоставят на империалистическата заплаха срещу Сирийската република, и безрезервно подкрепя нейното обръщение в ООН за вземане мерки против заплахата срещу безопасността на Сирия и международния мир.

Той одобрява предложението на Съветския съюз в ООН за бързо разследване положението на турско-сирийската граница и вземане на ефикасни мерки за предотвратяване на агресията против тази приятелска нам страна. Престъпната дейност на подпалвачите на нова война трябва да бъде разобличена и осъдена, а техните планове — осуетени.

Скъпи германски гости! Надяваме се, че по време на вашия макар и кратък престой и обиколката, която направихте из нашата страна, вие сте могли да се запознаете в основни линии с постиженията на трудещите се в България в изграждането на социализма. Вие сте имали едновременно с това възможност да се убедите също така в горещото миролюбие на българския народ и да почувствувате колко силно е неговото желание да живее в условия на мир и сигурност. Ние знаем много добре, че от същите чувства и стремежи горят и се вдъхновяват и германските трудещи се маси. Българският народ следи с възхищение и счита като свои успехите на трудещите се в Германската демократична република по пътя на социализма и от все сърце активно подкрепя справедливата борба на германския народ за неговото обединение в единна, миролюбива и демократична държава.

Драги приятели! Ние твърдо вярваме, че германският народ не ще позволи на империалистите и техните слуги да го хвърлят в една нова война, в която той ще бъде заставен да командва на един и същи език своето собствено избиване, не ще позволи на аденауеровци и шпайделовци да се изпължат, подобно на Хитлер, отново в неговата история и да опозорят неговото име и национална чест пред света.

Да живее Германската демократична република — първата в света държава на германските работници, селяни и трудова интелигенция! *(Продължителни ръкопляскания. Всички стават)*

Да живее българо-германската дружба! *(Продължителни ръкопляскания)*

Да живее сътрудничеството и единството между социалистическите страни начело с великия Съветски съюз! (*Продължителни ръкопляскания*)

Да живее 40-годишнината на славната и безсмъртна Октомврийска революция! (*Продължителни ръкопляскания*)

Да живее мирът в целия свят! (*Много продължителни ръкопляскания*)

Има думата ръководителят на Германската парламентарна делегация др. Антон Плениковски.

Anton Plenikowski: (*Betritt die Tribüne unter anhaltendem Beifall*)

Hochverehrter Genosse Vorsitzender!

Sehr geehrte Genossinnen und Genossen Abgeordnete!

Gestatten Sie mir, daß ich Ihnen und dem ganzen bulgarischen Volk, insbesondere der bulgarischen Arbeiterklasse die herzlichsten Grüße der Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik, unserer Regierung sowie aller friedliebenden und fortschrittlichen deutschen Menschen übermittle. Ich verbinde damit den aufrichtigen Wunsch, daß das bulgarische Volk unter Führung seiner ruhmreichen Kommunistischen Partei weitere, noch größere Erfolge beim sozialistischen Aufbau seiner Heimat erreichen möge. (*Beifall*)

In der Deutschen Demokratischen Republik und der Volksrepublik Bulgarien besteht heute die volksdemokratische Ordnung, die Arbeiter- und Bauernmacht. Der Faschismus wurde zerschlagen und die Lehre, für die die ruhmreichen Söhne ihrer Klasse, Ernst Thälmann und Georgi Dimitroff, lebten und kämpften, hat gesiegt. Unter Führung und in fester unerschütterlicher Verbundenheit mit der großen Sowjetunion gestalten beide Staaten ihre Beziehungen immer enger und fester.

Unsere freundschaftlichen Beziehungen beruhen auf den gemeinsamen Interessen beider Völker, den sozialistischen Aufbau siegreich zu verwirklichen, auf dem gemeinsamen Streben nach Frieden und Völkerverständigung, auf dem gegenseitigen Vertrauen, der Zusammenarbeit und der gegenseitigen Hilfe.

Auf der Grundlage der Deklaration unserer beiden Staaten vom 25. September 1950 gestalteten sich die Beziehungen immer enger. Der Inhalt unseres Strebens und unserer Bemühungen war und ist die Sorge und der Kampf um die Sicherung des Friedens in Europa und in der Welt, war und ist die aktive Unterstützung der Friedenspolitik der Sowjetunion. Unser gemeinsamer Kampf richtet sich gegen den wiedererstandenen deutschen Imperialismus und seine Politik der Vorbereitung eines neuen Krieges. Angesichts dieser großen Verantwortung, die den sozialistischen Ländern für die Erhaltung des Friedens und den Schutz ihrer

sozialistischen Errungenschaften obliegt, gewinnt die Waffenbrüderschaft im Rahmen des Warschauer Vertrages große politische Bedeutung.

Die wirtschaftlichen und kulturellen Beziehungen unserer beiden Staaten werden immer enger und vielfältiger.

Durch regelmäßig abgeschlossene Handelsabkommen wurde ein planmäßiger Außenhandelsumsatz erreicht. Die Deutsche Demokratische Republik importiert aus der Volksrepublik Bulgarien vor allem landwirtschaftliche Erzeugnisse und Rohstoffe für die verarbeitende Industrie. Der Anteil unseres Exports in die Volksrepublik Bulgarien besteht insbesondere in Ausrüstungen für neu zu errichtende Werke sowie in Maschinen für die bulgarische Industrie. Wir sind erfreut darüber, daß wir zum erfolgreichen Aufbau Ihrer Industrie, insbesondere bei der Kohleverarbeitung, wertvolle technische Hilfe leisten können.

Diese wirtschaftliche und technisch-wissenschaftliche Zusammenarbeit zu festigen sowie die Handelsbeziehungen zu erweitern ist unser aufrichtiger Wunsch.

Der bevorstehende Abschluß eines langfristigen Handelsabkommens bis zum Jahre 1960 wird unsere wirtschaftlichen Beziehungen weiter vertiefen. Er wird dazu beitragen, den wirtschaftlichen Aufschwung beider Länder zu erhöhen und das Leben der Werktätigen zu verbessern.

Die kulturellen Beziehungen unserer beiden Völker haben sich außerordentlich günstig entwickelt. Der Austausch von Wissenschaftlern, Künstlern und Studenten hat sich befruchtend auf die Arbeit ausgewirkt. Unser Land wird bestrebt sein, alles zu tun, um diese engen Verbindungen weiter zu fördern.

Wir danken dem bulgarischen Volk, daß es den großen Söhnen der deutschen Arbeiterklasse und des ganzen deutschen Volkes, Karl Marx, Friedrich Engels und Ernst Thälmann, die unermüdlich für die gerechte Sache der Arbeiterklasse kämpften, eine hohe Ehre zuteil werden läßt. Die Benennung von Industrie- und Landwirtschaftsbetrieben, von Straßen und Plätzen nach großen Führern der deutschen Arbeiterklasse ist für die deutschen Arbeiter und alle Werktätigen eine hohe Auszeichnung. Sie symbolisiert die gemeinsame Kampfgemeinschaft gegen die Feinde der Arbeiterklasse, sie symbolisiert unseren gemeinsamen Kampf für eine glückliche Zukunft unserer Völker.

Die deutsche Arbeiterklasse und das ganze deutsche Volk denken in Dankbarkeit des großen Sohnes des bulgarischen Volkes — Georgi Dimitroff. Er ist ihnen Beispiel im unermüdlichen Kampf für die gerechte Sache der Arbeiterklasse. Die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik schuf in der historischen Stätte, in der Georgi Dimitroff die nackte Gewalt und die Brutalität des deutschen Faschismus vor aller Welt offen und schonungslos anklagte, eine würdige Gedenkstätte — das Georgi Di-

mitroff-Museum. An dieser historischen Stätte, die ein Symbol der wahren Freundschaft zwischen unseren beiden Völkern ist, gedachten bisher mehr als 250 000 Menschen aus über 50 Ländern der Welt des heldenhaften Kampfes Georgi Dimitroff.

Die friedliche Wiedervereinigung Deutschlands und die Erhaltung des Friedens in Europa ist das Hauptanliegen der Deutschen Demokratischen Republik.

Die Partei der Arbeiterklasse, die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands, hat auf der 30. Tagung ihres Zentralkomitees die klare Perspektive des Kampfes um die friedliche Wiedervereinigung Deutschlands gegeben. Dieser Kampf richtet sich gegen den westdeutschen Imperialismus und Militarismus und seine verderbenbringende Politik, die das deutsche Volk in den Abgrund führen würde. Die Gefahr erhöht sich durch die skrupellose Vorbereitung eines Atomkrieges auf deutschem Boden. Dadurch wird nicht nur die Sicherheit jedes Werktätigen in Deutschland, sondern auch die Sicherheit aller europäischen Völker bedroht. Der westdeutsche Imperialismus ist zum Zentrum der Reaktion in Europa geworden. Die Völker verurteilen eine solche Politik, weil sie die Welt an den Rand eines Krieges führt.

Die Existenz der Deutschen Demokratischen Republik ist ein machtvoller Faktor, um die Aggressionsgelüste der westdeutschen Großbourgeoisie zu zügeln. Die Stärke der Deutschen Demokratischen Republik beruht auf der festen Einheit der Arbeiterklasse, deren Führer die Sozialistische Einheitspartei Deutschlands ist. Sie resultiert aus der festen nationalen Kampfgemeinschaft mit den im Block der antifaschistischen Parteien vereinigten politischen Kräften und auf der machtvollen Massenbewegung der Nationalen Front des demokratischen Deutschland. Diese Kraft hat wesentlich dazu beigetragen, daß 9,5 Millionen Wähler sich bei der letzten Bundestagswahl gegen die Politik Adenauers aussprachen.

Diese Bewegung muß und wird weiterwachsen und wird keine Bewegung des Stimmzettels sein. Die Interessen der deutschen Arbeiterklasse und aller Friedenskräfte erfordern die Aufstellung eines eigenen, selbständigen Kampfprogramms, erfordern die Aktionseinheit der Kommunisten, der Sozialdemokraten und Gewerkschaftsmitglieder in Westdeutschland und ihre Zusammenarbeit mit der Sozialistischen Einheitspartei Deutschlands, den Gewerkschaften, der Nationalen Front des demokratischen Deutschlands und der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik. Dies wird die Voraussetzung sein, um im hartnäckigen Kampfe dem wiedererstandenen deutschen Imperialismus solche Schläge zu versetzen, daß eine Wende in der Politik Westdeutschlands herbeigeführt wird. Die 33. Tagung des ZK der SED zeigte den Weg zur Verwirklichung dieses Zieles. Wir haben keinen Zweifel daran gelassen, daß jeder, aber auch jeder evtl. Angriff auf

das Territorium unserer Republik unweigerlich ernsthafte Konsequenzen für die westdeutsche Großbourgeoisie mit sich bringen wird.

An unserer Seite stehen so treue Freunde wie die mächtige Sowjetunion, das große sozialistische China, die brüderliche Volksrepublik Bulgarien und die anderen sozialistischen Staaten, die jeden Angriff auf die Deutsche Demokratische Republik als einen Angriff auf ihr eigenes Vaterland ansehen. Wenn die westdeutschen Militaristen es wagen sollten, wie Hitler ihren «Marsch» zum Ural anzutreten, dann wird dies unweigerlich mit der Vernichtung des deutschen Imperialismus enden.

Die Völker können sich auf die Deutsche Demokratische Republik verlassen. Wir versichern Ihnen, daß wir den Kampf um die Erhaltung des Friedens und die friedliche Wiedervereinigung nicht eher von der Tagesordnung absetzen werden, bis er siegreich vollendet ist.

Gegenwärtig stehen die Probleme der Abrüstung im Mittelpunkt des Weltinteresses. Von der Lösung der Abrüstungsfrage wird es abhängen, wie sich die Beziehungen zwischen den Staaten entwickeln werden. Die Sowjetunion hat als Sprecher aller sozialistischen und der friedliebenden Staaten zahlreiche Vorschläge zu dieser Frage unterbreitet, die bis zum absoluten Verbot der Produktion und Anwendung aller Massenvernichtungswaffen reichen. Aber die Westmächte erklären offen, daß sie das Verbot dieser Waffen für sich nicht wünschen. Sie torpedierten bisher alle Versuche, die dem Zustandekommen eines Abrüstungsabkommens dienen würden und zur friedlichen Koexistenz zwischen den Staaten führen könnten. Wir begrüßen und unterstützen diese unermüdete Initiative der Regierung der Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken.

Als einen äußerst bedeutungsvollen Beitrag zur Entspannung der internationalen Lage betrachten wir die Erklärung des Außenministers der Volksrepublik Polen vor der UN-Vollversammlung, daß die Volksrepublik Polen auf die Herstellung und Lagerung von Atom- und Wasserstoffbomben auf ihrem Territorium verzichten wird, wenn die beiden deutschen Staaten gleichfalls eine solche Verpflichtung übernehmen würden. Eine gleiche Erklärung hat der Außenminister der Tschechoslowakischen Republik für sein Land abgegeben. Diese Vorschläge stimmen voll und ganz überein mit der Auffassung der Regierung der Deutschen Demokratischen Republik, die der westdeutschen Bundesregierung wiederholt vorgeschlagen hat, beiderseits auf die Herstellung, Lagerung und Anwendung dieser Massenvernichtungsmittel zu verzichten. Die Herstellung einer kernwaffenfreien Zone in Mitteleuropa wäre ein bedeutender Beitrag für die Erhaltung des Friedens und das Zusammenkommen eines kollektiven Sicherheitssystems in Europa.

Aus dem Bewußtsein ihrer hohen Verantwortung gegenüber den europäischen Völkern für die Erhaltung des Friedens hat die Regierung der Deutschen Demokratischen Republik Anfang September 1957 allen Ostseeländern vorgeschlagen, ihre Bereitschaft zum Abschluß von bilateralen oder multilateralen Vereinbarungen über den Ausbau der wirtschaftlichen, Verkehrs- und kulturellen Beziehungen zwischen den Ostseestaaten zu erklären und die gegenseitige Verpflichtung zum Nichtangriff zu übernehmen. Wir denken, daß dieser Ruf, der seine Ursache in den Kriegsvorbereitungen der deutschen Imperialisten im Ostseeraum hat, bei den Völkern und Regierungen dieses Raumes nicht ungehört bleibt. Diese Erklärung ist Ausdruck unserer Bestrebungen, nicht nur mit unseren sozialistischen Nachbarstaaten, mit denen uns feste Bande der Freundschaft und unantastbare Grenzen verbinden, sondern mit allen Staaten des Ostseeraumes gute nachbarliche und friedliche Beziehungen zu pflegen.

So wie wir alles dem Frieden und der Verständigung dienliche tun, so beobachten wir auch mit großem Interesse die Maßnahmen anderer Staaten. Voller Befriedigung haben wir die Botschaft des Ministerpräsidenten der Rumänischen Volksrepublik an die Regierungschefs der Balkanstaaten sowie ihre Unterstützung durch die Regierung der sozialistischen Balkanländer aufgenommen. Das Zustandekommen eines Friedens- und Nichtangriffspaktes der Balkanstaaten wäre von weittragender Bedeutung für ein kollektives Sicherheitssystem in Europa.

Mit großer Genugtuung haben wir die Verhandlungen unserer Regierungsvertreter mit Vertretern der Regierung der Förderativen Volksrepublik Jugoslawien verfolgt, die zur Herstellung diplomatischer Beziehungen zwischen unseren Staaten führten. Wir betrachten diesen Schritt als einen bedeutenden Beitrag für die Festigung des Friedens in Europa, denn er geht von der einzig realen Konzeption aus, daß in Deutschland zwei Staaten bestehen und daß die Zusammenarbeit mit beiden deutschen Staaten der Abschwächung des kalten Krieges und der Minderung der internationalen Spannungen dient. Damit fördert die Herstellung normaler Beziehungen zur Deutschen Demokratischen Republik gleichzeitig die Annäherung der beiden deutschen Staaten und damit die Wiedervereinigung Deutschlands zu einem friedliebenden und demokratischen Deutschland. Die Deutsche Bundesrepublik ist mit ihrem sogenannten Legitimitätsanspruch offensichtlich in Bedrängnis geraten. In der irrationalen Absicht, die Aufnahme normaler Beziehungen zur Deutschen Demokratischen Republik durch weitere friedliebende Staaten aufhalten zu können, brach sie die diplomatischen Beziehungen zur Förderativen Volksrepublik Jugoslawien ab. Dieses Verhalten bedeutet eine flagrante völkerrechtswidrige Einmischung in die ureigensten Angelegenheiten eines Landes. Jedoch auch derartige Erpressungsversuche

werden nicht verhindern können, daß die Autorität und das Ansehen der Deutschen Demokratischen Republik zum Nutzen der friedliebenden Entwicklung Europas ständig steigen wird.

Die Vorschläge der sozialistischen Staaten, von denen ich sprach, sind Bausteine für das Zustandekommen eines weltweiten Sicherheitssystems, für die Erhaltung des Weltfriedens. All diese Maßnahmen stehen im direkten Gegensatz zu der Konzeption des Herrn Dulles, der eine Politik der «kleinen lokalen» Kriege betreiben möchte, der die Volksmassen mit der Theorie von der «sauberen» und der «unsauberen» Atomwaffe verwirren will. Wir wollen aber weder einen «großen» noch einen «kleinen» Krieg, denn der Friede ist unteilbar. Wir wollen Frieden und kollektive Sicherheit und wir werden diesen Weg mit aller Konsequenz durchsetzen und zum Nutzen der Völker zum Erfolg führen.

• Wie bedeutungsvoll jeder unserer Schritte zur Erhaltung des Friedens ist, wie ernst und gefährlich aber auch die Dulles-Theorie vom «kleinen» Krieg ist, beweist uns die derzeitige Lage im Nahen und Mittleren Osten, die wir mit großer Besorgnis verfolgen. Wir verurteilen die Haltung der imperialistischen Kräfte in den USA und auch in Großbritannien, mit Hilfe der Türkei, mit Hilfe des «kleinen» Krieges die demokratische Regierung in Syrien, die eine nationale Politik betreibt, zu stürzen, damit sie ihre Profitinteressen besser durchsetzen und nacheinander alle arabischen und vorderasiatischen Staaten unter ihre Botmässigkeit bringen können. Aber die Hintermänner dieser schmutzigen Machenschaften und ihre Werkzeuge sollten der ägyptischen Lehre eingedenk sein, daß es im heutigen Zeitalter und unter den Bedingungen der hochentwickelten Technik keine lokalen Kriege geben kann. Der Mittlere Osten befindet sich in unmittelbarer Nähe der Sowjetunion, die Türkei hat gemeinsame Grenzen mit der Sowjetunion und Bulgarien, die Türkei ist durch die NATO mit den westeuropäischen Staaten verbunden. Es ist klar, daß sich die friedliebenden Völker nicht passiv gegenüber einem neuen Herd des Krieges verhalten können. Wir Deutschen sehen die gefährlichen Abenteuer noch unter dem besonderen Aspekt, daß man heute im Nahen Osten ausprobieren will, was man morgen in Deutschland praktizieren möchte. Wir erklären uns solidarisch mit dem um die Sicherung seiner Unabhängigkeit besorgten syrischen Volk und unterstützen mit all unseren Kräften den Antrag der Sowjetunion an den Präsidenten der UN-Vollversammlung auf bewaffnete Unterstützung des syrischen Volkes durch die Vereinten Nationen im Falle einer türkischen Aggression.

Wir unterstützen voll und ganz den Vorschlag der Sowjetunion zum feierlichen Verzicht der Großmächte auf die Anwendung von Gewalt im Nahen und Mittleren Osten.

Liebe bulgarische Freunde! Die heutige Lage in der Welt und unser gemeinsames Ziel des Aufbaues des Sozialismus und der

Erhaltung des Friedens macht Ihre Interessen zu den unsrigen und umgekehrt unsere Probleme zu den Ihrigen. Fest zusammengeschlossen in der sozialistischen Völkergemeinschaft unter Führung der großen Sowjetunion und eng verbunden durch den Vertrag über Freundschaft und gegenseitigen Beistand werden wir unsere gemeinsamen Aufgaben lösen.

Nehmen Sie die Gewißheit hin, daß die Deutsche Demokratische Republik ihre Kräfte nicht spart, um ihrer Verantwortung und Verpflichtung gegenüber ihren Bundesgenossen gerecht zu werden. *(Beifall)*

Werte Genossen! Gestatten Sie mir, Ihnen dafür zu danken, daß Sie uns Gelegenheit gegeben haben, hier vor diesem hohen Haus die Ansichten der Deutschen Demokratischen Republik zu einigen Fragen unserer Beziehungen und unseres gemeinsamen Kampfes gegen die Kriegsgefahr darzulegen. Wir hatten in den Tagen unseres Aufenthaltes Gelegenheit, alle Teile Ihres Landes zu besuchen. Wir sprachen dabei mit den Arbeitern, den Technikern und den Ingenieuren in den Fabriken, mit den Bauern in den LPG, mit Genossen in der staatlichen Verwaltung. Überall schlug uns, und in unserer Person allen Werktätigen der Deutschen Demokratischen Republik, eine Welle herzlicher Freundschaft entgegen, die uns stark beeindruckte und von der engen, festen Verbundenheit der werktätigen Menschen unserer beiden Länder Zeugnis ablegt. Wir spürten in allen Bezirken Ihres Landes, daß die Arbeiter, die Bauern und die Intelligenz eng mit der Partei der Arbeiterklasse, der ruhmreichen Kommunistischen Partei Bulgariens, mit den gewählten Organen und der Regierung der Volksrepublik Bulgarien verbunden sind. Die feste Einheit und der revolutionäre Enthusiasmus der bulgarischen Menschen hat große Erfolge beim sozialistischen Aufbau gezeitigt, die uns mit großer Hochachtung und aufrichtiger Bewunderung erfüllen.

Gestatten Sie mir, Hochverehrter Genosse Vorsitzender, sehr geehrte Genossinnen und Genossen Abgeordnete, von hier aus im Namen des deutschen Volkes und der Volkskammer der Deutschen Demokratischen Republik Ihnen weiterhin für den sozialistischen Aufbau in Stadt und Land Ihres Vaterlandes neue, noch größere Erfolge zu wünschen. *(Beifall)*

Es lebe die deutsch-bulgarische Freundschaft! *(Alle stehen auf, anhaltender Beifall)*

Es lebe die Freundschaft der sozialistischen Länder, an deren Spitze die ruhmreiche Sowjetunion steht. *(Lang anhaltender Beifall)*

Es lebe die ruhmreiche Bulgarische Kommunistische Partei, Leiter des bulgarischen Volkes im Aufbau des Sozialismus! *(Beifall)*

Es lebe die Vaterländische Front Bulgariens! *(Beifall)*

Es lebe das bŭlgarische Volk! (Beifall)

Es lebe der Weltfrieden! (Beifall)

(Die Delegation verlŕsst den Saal unter den Ovationen der Volksvertreter)

(Антон Плениковски: (От трибуната, посрещнат с ръкопляскания)

Високоуважаеми другарю, председател! Многоуважаеми другарки и другари народни представители!

Позволете ми да предам вам и на целия бŭлгарски народ, особено на бŭлгарската работническа класа, най-сърдечни привети от Народната камара на Германската демократична република, от нашето правителство, както и от миролюбивите и прогресивни германци. Заедно с това аз свързвам и пожеланието бŭлгарският народ под водителството на своята славна Комунистическа партия да достигне още по-големи успехи в социалистическото изграждане на своята държава. (Ръкопляскания)

В Германската демократична република и в Народна република Бŭлгария е установен народнодемократичен строй, работническо-селска власт. Фашизмът беше разгромен и идеята, за която се бориха и живяха прославените синове на работническата класа Ернст Телман и Георги Димитров, победи. В здрава нерушима дружба и под водителството на великия Съветски съюз двете държави установяват все по-тесни и по-крепки отношения. Нашите дружески отношения почиват на общите интереси на двата народа победоносно да осъществят социалистическото строителство, на общия стремеж към мир и разбирателство между народите, на взаимното доверие, на сътрудничеството и взаимната помощ.

Въз основа на декларацията на нашите две държави от 25 септември 1950 г. нашите отношения ставаха все по-тесни. Съдържанието на нашите стремежи и усилия беше и е грижата и борбата за осигуряване на мира в Европа и в света, активната поддръжка на мирната политика на СССР. Нашата съвместна борба е насочена против възродения германски империализъм и неговата политика на подготовка на нова война. При тази голяма отговорност на социалистическите страни за запазване на мира и за защита на техните социалистически завоевания братството по оръжие в рамките на Варшавския договор придобива голямо политическо значение.

Стопанските и културните връзки между нашите две държави стават все по-тесни и по-разнострани.

Чрез редовно сключване на търговски спогодби бе постигнат планомерен външнотърговски стокообмен. Германската демократична република внася от Народна република Бŭлгария преди всичко селскостопански произведения и суровини за пре-

работвателната промишленост. Нашият експорт за Народна република България обхваща предимно съоръжения за новостроящите се заводи, както и машини за българската промишленост. Ние се радваме, че можем да окажем ценна техническа помощ при успешното изграждане на вашата индустрия, особено при преработката на въглища.

Да укрепваме това стопанско и научно-техническо сътрудничество, а така също и да разширяваме търговските връзки е нашето най-голямо желание. Предстоящото сключване на дългосрочна търговска спогодба до 1960 г. ще задълбочи по-нататък нашите стопански връзки. То ще допринесе да се засили стопанският подем на двете страни и да се подобри животът на трудещите се.

Културните отношения между нашите два народа се развива извънредно благоприятно. Размяната на научни работници, артисти и студенти се отрази благотворно на нашата работа. Нашата страна ще се стреми да направи всичко, за да насърчава и за в бъдеще тези тесни връзки.

Ние благодарим на българския народ за високата почит, която оказва на големите синове на германската работническа класа и на целия германски народ — Карл Маркс, Фридрих Енгелс и Ернс Телман, които неуморно се бориха за правото дело на работническата класа. Наименуването на промишлени и селскостопански предприятия, улици и площади на големите вождове на германската работническа класа е високо отличие за германските работници и за всички трудещи се. То символизира единството в борбата против враговете на работническата класа; то символизира нашата съвместна борба за щастливо бъдеще на двата народа.

Германската работническа класа и целият германски народ си спомнят с благодарност за великия син на българския народ Георги Димитров. За тях той е пример на неуморен борец за правото дело на работническата класа. Правителството на Германската демократична република създаде от историческото място, където Георги Димитров открито и безпощадно разкри пред целия свят голата истина и бруталността на германския фашизъм, едно достойно място за поклонение — музея „Георги Димитров“ в Лайпциг. На това историческо място, което е символ на истинска дружба между нашите два народа, досега повече от 250 000 души от над 50 страни в света почетоха героичната борба на Георги Димитров.

Мирното обединение на Германия и опазването на мира в Европа е най-голямото желание на Германската демократична република. Партията на работническата класа — Германската единна социалистическа партия — начерта на XXX пленум на своя централен комитет ясна перспектива на борбата за мирно обединение на Германия. Тази борба се насочва против западногерманския империализъм и милитаризъм и против

неговата пагубна политика, която би тласнала германския народ в пропастта. Опасността расте чрез безскрупулната подготовка на атомна война на германска земя. Чрез това се застрашава не само сигурността на всеки трудещ се в Германия, но и сигурността на всички европейски народи. Западногерманският империализъм стана център на реакцията в Европа. Народите осъждат такава политика, защото тя води света към война.

Съществуването на Германската демократична република е достатъчно могъщ фактор, за да обуздае агресивните намерения на западногерманската едра буржоазия. Силата на Германската демократична република почива върху твърдото единство на работническата класа, чийто ръководител е Германската единна социалистическа партия. Тя е резултат на крепкото национално бойно единство с обединените в блока на антифашистките партии политически сили и на могъщото масово движение на Националния фронт на демократична Германия. Тази сила значително допринесе за това, щото девет милиона и петстотин хиляди избиратели да гласуват при последните избори във Федералната република против Аденауер.

Това движение трябва да расте и ще продължава да расте и няма да бъде движение на изборната бюлетина. Интересите на германската работническа класа и на всички миролюбиви сили изискват изработването на собствена самостоятелна бойна програма, изискват единодействие между комунистите, социалдемократите и членовете на профсъюзите в Западна Германия и тяхното сътрудничество с Германската единна социалистическа партия, с профсъюзите, с Националния фронт на демократична Германия и с правителството на Германската демократична република. Това ще бъде предпоставка, за да можем в упорита борба да нанесем на съживения германски империализъм такива удари, които да предизвикат обрат в политиката на Западна Германия. Тридесет и третият пленум на централния комитет на Германската единна социалистическа партия показва пътя към осъществяването на тази цел.

Ние не се съмняваме, че всяко, каквото и да е нападение върху територията на нашата република ще предизвика неминуемо сериозни последствия за западногерманската едра буржоазия.

На наша страна са такива скъпи приятели като могъщия Съветски съюз, великия социалистически Китай, братската народна република България и другите социалистически държави, които считат всяко нападение срещу Германската демократична република като нападение срещу своето собствено отечество. Ако западногерманските империалисти посмеят да започнат подобно на Хитлер своя „поход“ към Урал, то това неизбежно ще завърши с унищожаването на германския империализъм.

Народите могат да се уповават на Германската демократична република. Ние ви уверяваме, че няма да свалим от нашия дневен ред борбата за запазването на мира и за мирното обединение, преди тя да е завършила с успех.

Понастоящем проблемите по разоръжаването стоят в центъра на световния интерес. От разрешаването на въпроса по разоръжаването ще зависи как ще се развият отношенията между държавите. Съветският съюз, изразявайки волята на всички социалистически и миролюбиви държави, е представил многобройни предложения по този въпрос, които засягат пълната забрана на производството и употребата на всички оръжия за масово изстребление. Западните сили обаче заявяват, че не желаят забраната на тези оръжия. Те осуетиха досега всички опити, които биха послужили за осъществяването на една спогодба по разоръжаването и биха довели до осигуряването на мирно съвместно съществуване между държавите. Ние приветствуваме и подкрепяме тази неуморна инициатива на правителството на СССР.

Ние считаме за извънредно ценен принос за намаляване на международното напрежение декларацията на министъра на външните работи на Народна република Полша, направена на Общото събрание на ООН, че Народна република Полша ще се откаже от производството и складирането на атомни и водородни бомби на нейна територия, ако двете германски държави поемат същото задължение. Същата декларация направи и министърът на външните работи на Чехословашката република. Тези предложения се покриват напълно със схващането на правителството на Германската демократична република, което на няколко пъти предложи на западногерманското правителство двете правителства да се откажат от производството, складирането и приложението на тези средства за масово унищожение. Създаването на зона в средна Европа, свободна от ядрени оръжия, би било значителен принос за запазването на мира и създаването на система на колективна безопасност в Европа.

Правителството на германската демократична република, изхождайки от съзнанието за своята голяма отговорност пред европейските народи за запазването на мира, предложи в началото на месец септември на всички балтийски страни да изявят готовност за сключване на двустранни или многостранни споразумения за установяване на стопански, транспортни и културни отношения между балтийските държави и да поемат взаимни задължения за ненападение. Ние мислим, че този апел, предизвикан от военните приготовления на германските империалисти в Балтийско море, не остана без отзвук у народите и правителствата на страните в тази област. Тази декларация е израз на нашите усилия да поддържаме добро-

съседски и миролюбиви отношения не само с нашите социалистически съседи, с които ни свързват здравите връзки на дружбата и ненакърнимостта на границите, но и с всички държави на Балтийско море.

Така ние не само правим всичко, което е в служба на мира и разбирателството, но и разглеждаме с голям интерес мероприятията на другите държави. С голямо задоволство ние приветствувахме посланието на председателя на Министерския съвет на Румънската народна република до ръководителите на правителствата на балканските държави, както и подкрепата на това послание от страна на правителствата на социалистическите балкански държави. Постигането на един пакт за мир и ненападение между балканските държави би било от изключително значение за създаване на система на колективна безопасност в Европа.

Ние следяхме с голямо задоволство преговорите между представителите на нашето правителство и представителите на правителството на Федеративна народна република Югославия, които завършиха с установяване на дипломатически отношения между нашите държави. Ние считаме тази стъпка за значителен принос към укрепването на мира в Европа, защото мирът зависи от единственото реално схващане, че в Германия съществуват две държави и че сътрудничеството с двете германски държави служи на ограничаването на студената война и на намаляването на международното напрежение. Поради това установяването на нормални отношения с ГДР служи на сближението на двете германски държави и с това на обединението на Германия на миролюбива и демократична основа. Със своята така наречена претенция за право да представлява германския народ изключително Германската федерална република е стигнала до задънена улица. Следвайки нереалното си намерение да попречи на установяването на нормални отношения с ГДР от други миролюбиви държави, тя прекъсна дипломатическите отношения с ФНР Югославия. Тази постъпка представлява явна намеса във вътрешните работи на Югославия и противоречи на международното право. Обаче подобни опити на натиск няма да попречат, щото авторитетът на ГДР непрекъснато да расте в полза на мирното развитие в Европа.

Предложенията на социалистическите държави, за които споменах, са предпоставки за създаването на система за световна безопасност, за запазването на световния мир. Всички тези мероприятия са в пълно противоречие със схващането на господин Дълес, който води политика на „малки локални“ войни и който иска да заблуди народните маси с теорията за „чисти“ и „нечисти“ атомни оръжия. Ние обаче не желаем нито „голяма“, нито „малка“ война, защото мирът е неделим.

Ние искаме мир и колективна сигурност, ние ще вървим последователно по този път и ще го завършим с успех в полза на народите.

От какво голямо значение е всяка наша стъпка за запазването на мира, колко сериозна и опасна е обаче теорията на Дълес за „малката“ война ни показва настоящото положение в Близкия и Средния Изток, което ние следим с най-голяма загриженост. Ние осъждаме поведението на империалистическите кръгове в САЩ, а също и във Великобритания, които с помощта на Турция, с помощта на „малката“ война искат да свалят демократичното правителство в Сирия, което води национална политика, за да могат да налагат по-добре стремежите си за печалби и да могат да подчинят под своята власт една след друга всички арабски и предноазиатски държави. Подстрекателите на тези мръсни машинации и техните оръдия обаче трябва да си опомнят египетския урок и че в днешния век, при тази високо развита техника, не може да има локални войни. Средният Изток се намира в непосредствена близост със Съветския съюз; Турция има общи граници със Съветския съюз и с България. Турция е свързана чрез НАТО със западноевропейските държави. Ясно е, че миролюбивите народи не могат да се отнасят равнодушно към едно ново огнище на война. Ние германците се отнасяме с особено внимание към тази опасна авантюра, защото това, което днес империалистите искат да изпробват в Близкия Изток, ще се стремят утре да приложат на практика в Германия. Ние се солидаризираме със загрижения за своята независимост сирийският народ и подкрепяме с всичките си сили искането на Съветския съюз, отправено до председателя на Общото събрание на ООН за въоръжена подкрепа на сирийския народ чрез обединените народи в случай на турска агресия.

Ние подкрепяме напълно предложението на Съветския съюз за тържествено отказване на великите сили от употребата на сила в Близкия и Средния Изток.

Скъпи български приятели! Днешното положение в света и нашата обща цел — изграждането на социализма и запазването на мира — прави вашите интереси наши и обратно — нашите проблеми и ваши. Здравосплотени в социалистическото семейство на народите начело със Съветския съюз и тясно свързани с договора за дружба и взаимопомощ, ние ще разрешим нашите задачи. Приемете нашите уверения, че ГДР няма да щади силите си, за да оправдае отговорността и задължението си спрямо съюзниците си. (*Ръкопляскания*)

Скъпи другари! Позволете ми да ви благодаря, че ни дадохте възможност оттук, от това високо място да изложим възгледите на ГДР по някои въпроси, засягащи нашите отношения и нашата обща борба против военната опасност. Ние

имахме възможност през време на нашия престой да посетим всички крайща на вашата страна. При това ние разговаряхме с работници, техници и инженери във фабриките, със селяни в ТКЗС, с другари от държавния апарат. Навсякъде ние, а чрез нас и трудещите се на ГДР бяхме посрещани с чувства на сърдечна дружба, които ни направиха голямо впечатление и свидетелствуват за здравата връзка между трудещите се в нашите две страни. Във всички области на вашата страна ние чувствахме, че работниците, селяните и интелигенцията са тясно свързани с партията на работническата класа, със славната Комунистическа партия на България, с избраните органи и с правителството на Народна република България. Здравото единство и революционният ентузиазъм на българските трудещи се донесе големи успехи в социалистическото строителство, които ни изпълват с голямо уважение и истинско възхищение.

Позволете ми, високоуважаеми другарю председател, многоуважаеми другарки и другари народни представители, да ви пожелаая оттук, от името на германския народ и от името на Народната камара на Германската демократична република нови, още по-големи успехи в социалистическото изграждане на вашето отечество. *(Ръкопляскания)*

Другарки и другари! Да живее дружбата между германския и българския народ! *(Всички стават прави и продължително ръкопляскат)*

Да живее дружбата между социалистическите страни начело с великия Съветски съюз! *(Продължителни ръкопляскания)*

Да живее славната Българска комунистическа партия, ръководителка на българския народ в изграждането на социализма! *(Ръкопляскания)*

Да живее Отечественият фронт на България! *(Ръкопляскания)*

Да живее българският народ! *(Ръкопляскания)*

Да живее мирът в целия свят! *(Ръкопляскания)*

(Делегацията напуска залата сред оваците на народните представители)

Председател Фердинанд Козовски: Давам десет минути почивка.

(След почивката)

Председател Фердинанд Козовски: Другари и другарки народни представители! Преминаваме към разглеждане на точка първа от дневния ред:

Доклад за посещението на правителствената делегация на Народна република България в Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република.

Има думата членът на правителствената делегация, първият заместник-председател на Министерския съвет др. Георги Трайков.

Първи зам.-председател на Министерския съвет Георги Трайков: *(От трибуната. Посрещнат с ръкопляскания)*

Другари и другарки! Както ви е известно, през септември и октомври българска правителствена делегация посети Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република. Това бе ползотворно посещение за нашата взаимна дружба с народите на тези страни, за единството на социалистическия лагер, за делото на световния мир.

Ние бяхме при близки и сърдечни приятели. Прелетяхме хиляди километри далеч от пределите на нашата Родина, но и в Китай, и в Корея, и във Виетнам и Монголия бяхме сякаш в своя дом, бяхме в своя среда, сред хора, които мислят и чувствуват като нас. Народите на тези страни имат различни от нашите права и обичаи, друг е техният бит, други са техните навици, друга е тяхната музика и лесен. Но всичко у тях е слято в един основен стремеж — да построят социализма. Такъв е основният стремеж и на българския народ. Затова се разбираме и обичаме, затова няма никакви различия между нас и народите от азиатските социалистически страни. И на китайски, и на корейски, и на български, и на виетнамски, и на монголски звучат с еднаква сила нашите общи желания — мир и социализъм, дружба и взаимно уважение между всички народи по земята.

Под знака на тази дружба преминаха всички дни, прекарани от нашата делегация в Азия. В името на дружбата ние водихме разговори и преговори с ръководните дейци на тези страни. Принципите на тази дружба дадоха съдържание и на подписаните общи декларации, търговски спогодби и протоколи. Изобщо всичко, което ние с другарите от тези страни обмислихме и изразихме, е насочено единствено и само в полза на по-нататъшното разширяване на връзките между нашите страни, в полза на мира в света и мирното социалистическо строителство.

Ние бяхме 20 дни в Китай. Сами разбирате, че за това време не може да се обходи тази необятна по размери страна. Но гостоприемните китайски другари направиха всичко необходимо, за да наситят нашите дни с максимум възможности да видим повече техни градове и села, индустриални обекти и селскостопански райони.

пански кооперации. Тяхното внимание и топлота ни обкръжаваха навсякъде. От Пекин ние отлетяхме на североизток, разгледахме мощните индустриални центрове Чанчун, Шенян, Далний и историческия Порт Артур. После, след престой в Корея, на път за Виетнам, се спряхме в многолюдния Шанхай, разгледахме най-красивия от красивите китайски градове Ханчжоу, посетихме Кантон, а на връщане се отбихме да видим и големия ухански мост през великата Янг Це — моста на китайско-съветската дружба. И ако сумираме в едно своите впечатления, ние трябва да кажем, че видяхме как този велик народ, тази колосална страна с древното име Китай се възражда, отхвърлила завинаги гнета и експлоатацията на свои и чужди господари. Китай е бил винаги могъща държава с числеността на своето население и размера на своята земя, а сега става могъщ и със своята икономика, със своя индустриален, селскостопански и културен възход. Няма ги вече в Китай императорските мандарини, феодалните потисници и чуждестранните експлоататори. Благата на Китай са в ръцете на народа. Индустриалните предприятия са народна собственост. Земята е на тези, които я обработват. Деветдесет и шест на сто от китайските селяни, убедени в силата на задружния труд, са се обединили в производствени кооперации.

На тази социалистическа вече основа, организиран и ръководен от Комунистическата партия, китайският народ постигна забележителни успехи. Първата петилетка е към своя край и в завършека на тази година Китай ще произвежда над 18 милиарда квч електроенергия, 117 милиона тона каменни въглища, 5,5 милиона тона чугун, около 5 милиона тона стомана, близо 7 милиона тона цимент и други. С помощта на Съветския съюз и другите народнодемократични страни, използвайки обилните природни богатства, китайският народ гради такава тежка индустриална база, която ще осигури подема на всички отрасли на народното стопанство. Китайската работническа класа работи с изумително старание, с много вещина и упоритост, и бързо усвоява и на най-сложните технически процеси. Китайският народ може с пълно право да бъде горд със своята работническа класа!

Китайските селяни, обединени в кооперации, учат усърдно новите форми на организация и труд, усвояват агротехниката и подпомогнати от своето правителство в борбата срещу природните бедствия, влагат с жар всички сили за увеличаване на продукцията от единица площ. Производството на зърнени храни през изтеклата година е достигнало 182,5 милиона тона. И ние не се съмняваме, че постепенно китайското село ще преодолее вековната изостаналост и ще се превърне в цветущ център на свободните и възмогващи се китайски трудови селяни.

Навред, където бяхме, ние видяхме огромно жилищно строителство. Китайските трудещи се напускат старите фанзи, за

да живеят в нови, удобни домове. Строи се във всички градове и села — непрекъснато. Радост и възхищение буди трудовият ентузиазъм, обхванал милионите хора в Китай, устремът, с който те изграждат могъществото на своята социалистическа Родина, любовта, която те питаят към своята славна Комунистическа партия, и непоколебимата вяра, която имат в нейното мъдро ръководство, в нейното велико и справедливо дело. Опитите на врага, на десните елементи, да внесат смущение сред китайския народ, не могат да успеят и няма да успеят в никаква степен там.

Китайската народна република е поела твърдо пътя на прогреса. Империалистите не признават това. Защо? Защото още им е мъчно за миналото, още не могат да се примирят, че са изпуснали такъв пазар за стоките си и такава възможност за експлоатиране на човешки труд. Но искат или не искат те, признават или не признават, Китай вече сам си завоюва световно призвание. Китай е велика сила и нейното влияние в международните отношения расте независимо от желанието на американските управници. И колкото повече те протакат въпроса за приемането на Китай в ООН и разчитат на някаква там марионетка Чан Кай-ши, толкова повече злепоставят себе си пред народите и световното обществено мнение. Ние сме убедени, че Китай ще заеме своето законно място в ООН.

Нашата делегация посети и Корейската народнодемократична република. Там престоят ни бе по-кратък — от 23 до 29 септември. С открити сърца и обич ни срещнаха корейските братя и изразиха спонтанно своето уважение към българския народ и признателността си за оказваната от нас помощ.

В Корея пред очите ни се разкри картина на мъжествен и героичен социалистически труд. От пепелищата и руините на войната се изправя новата социалистическа държава на свободните корейци. Тригодишният план за възстановяване на народното стопанство е изпълнен в края на миналата година. Промисленото производство на Корейската народнодемократична република надминава вече два пъти довоенното равнище. Химическите заводи дават ежегодно 330 000 тона изкуствени торове на селското стопанство. От миналата година насам машиностроителните заводи произвеждат по 1000 струга годишно. Продукцията на зърнените храни, включително и на ориза, е достигнала тази година 3,3 милиона тона, докато в миналото в най-добрите години е стигала до 2,8 милиона тона, 85 на сто от земята и селските домакинства са кооперирани. Добивите от всички култури ежегодно се повишават. Тази година корейските селяни са прибрали 350 кг среден добив ориз и с това са разрешили въпроса за прехраната.

Пред Корейската народнодемократична република се разкриват големи перспективи. Петгодишният стопански план е

вече в действие и ще обезпечи нов подем на индустрията, селското стопанство и жилищното строителство. И докато в Южна Корея американските напратници и техните послушници изсмукват всичко от изнемогващото население, народът на Кореиската народнодемократична република върви неотклонно към все по-добър живот, подкрепян на всяка стъпка от своите братя от социалистическите страни, и преди всичко от Съветския съюз. И ние сме твърдо убедени, че нашите корейски другари ще заличат завинаги следите от войната, ще постигнат мирното обединение на Корея и ще превърнат земята си в цветуща градина на вечната пролет, на мирния труд.

От Пхенян, след кратък престой в Пекин, където нашата делегация присъствува на неописуемо вдъхновената манифестация на пекинските трудещи се по случай националния празник на Китай, ние се спуснахме надолу, на юг, за да посетим и нашите вьетнамски другари. След посещението на уважавания и скъп наш другар Хо Ши Мин в България връзките между страните ни се засилиха и ние имаме възможността да видим изпраза на укрепналата наша дружба. В Ханой ни срещнаха като дългоочаквани и желани гости. Там останахме много малко, само два и половина дни, но споменът от това време ще живее винаги у нас. Ние видяхме как един народ терзан, гладувал дълги години под господството на френските колонизатори, сега живее, живее като свободен народ. Няма вече глад във Виетнам. И който може да разбере какво значи да гладува хронически един народ, да почувствува ужаса на факта, че десетки хиляди хора годишно са измирали от глад през време на френското господство, че два милиона вьетнамци през 1945 година са умрели от глад, ще разбере напълно какво значи сега тази победа на нов Виетнам. И не само това са направили в свободен Виетнам. Там постепенно се ражда и нова индустрия. Промисленото производство през 1956 година е достигнало стойност 295 милиарда донга в сравнение със 100 милиарда през 1955 г. Аграрната реформа е завършена. Земята принадлежи вече на селяните, които сега създават групи за трудова взаимопомощ, за да усвояват постепенно формите на кооперативния труд. Въпреки трудностите, въпреки многото още несгоди, виждайки напредъка, свободният вьетнамски народ е сплотен непоколебимо около своята партия на трудещите се, решен да постигне мирното обединение на своята страна в съответствие с Женевското споразумение, да постигне своята цел — социализма. И ние, българските трудещи се, сме помагали и помагаме на Демократична република Виетнам, за да вървим заедно напред във великата общност на социалистическите народи.

Напускайки Китай на път за Родината, нашата делегация спря за последно посещение в Улан Батор, столицата на Монголската народна република. И там ни посрещнаха много сър-

дечно хиляди възторжени приятели на българския народ. И там ние видяхме напредъка на свободния азиатски свят.

Всеки от нас има някаква представа за миналото на Монголия. Но наистина човек трябва да види страната, за да му стане ясно каква жестока съдба са имали тези хора в миналото. Никаква промишленост е нямало там, никакви железопътни и автомобилни съобщения, страшна безпросветност е царувала и само едно училище е имало в цялата страна през 1921 г. А сега Монголия е страна с добро настояще и блестящо бъдеще. До края на тази година, със завършването на втората петилетка, промишлената продукция ще нарастне с 46 на сто в сравнение с 1952 г. Открити са големи природни богатства, които ще тласнат много напред монголската икономика. В страната са вече построени 2000 км железопътни линии, които свързват Монголия с нейните велики съседи — Съветския съюз и Китай. Неграмотността е ликвидирана — 400 училища, 15 техникума, държавен университет, педагогически и селскостопански институти и други културни заведения сеят сега знания сред монголското население. Прочутата със своето животновъдство Монголия е сега първата страна в света по брой на добитъка на глава от населението. На всеки жител там се падат по 27 глави добитък.

Във всички разговори, които водихме с монголските трудещи се, ние почувствахме привързаността им към партията и правителството, към социалистическото дело и горещото им желание да превърнат Монголия в крепка икономически страна.

Другарки и другари! Във всички разговори, които води нашата делегация с ръководителите на Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република, бе подчертано и изразено нашето пълно единодушие по всички принципни въпроси на съвременността. Общо е убеждението ни, че днес главната задача на нашите социалистически страни и народи е да укрепваме постоянно и енергично единството на социалистическия лагер начело със Съветския съюз. Обща е радостта ни, че нашият велик закрилник — Съветският съюз — непрестанно върви към все по-големи завоевания, че от Съветския съюз бе пуснат първият изкуствен спътник на Земята. Общо е нашето становище, че днес Съветският съюз е главната опора на миролюбивите и прогресивни сили в света. И обща е нашата воля да укрепваме все повече дружбата си с великия Съветски съюз.

Много и разнообразни са впечатленията на нашата правителствена делегация от посещенията в азиатските социалистически страни. Много видяхме и много научихме. Но най-очевидното, което се наложи в нашето съзнание, е решимостта

на хората там да построят социализма. Тези хора са живеели дълги години в крайно тежки условия. Ние видяхме зверския лик на колониализма. В Шанхай, в квартала на рикшите, по джонките, които плуват по Янг Це, са живели в нищета и без покрив хиляди бездомни хора, докато колонизаторите са строили своите дворци и грамадни здания за изложба на кучета, които могат да съберат 8000 души. Нима могат да забравят това китайските хора? Нима могат да забравят корейските трудещи се, че в годините на японската окупация те, производителите на ориз, са се хранели с тревя и отпадъци, за да ядат ориза им техните потисници? Нима могат да забравят виетнамските работници и селяни, че са произвеждали години наред банани само за френските колонизатори, а те не са могли даже и да помислят за тях? Не, няма да забравят тези народи жестокостите на колониализма! И нам е напълно понятно защо сега с такава сила потиснатите народи се борят за своята независимост, против колониалния гнет. Никакви „доктрини“ от рода на айзенхауеровите не ще спрат техния подем към свобода. Ако нямаше Великата октомврийска социалистическа революция, ако нямаше на света Съветския съюз, тия алчни и хищни империалисти и днес още щяха да душат и експлоатират свободните сега азиатски народи. Ако нямаше на света Съветския съюз и социалистическия лагер, империалистите лесно щяха да смажат сега и борбата на поробените народи. В Азия, в навечерието на 40-годишнината от Великата октомврийска социалистическа революция, ние още веднаж видяхме величието на чутовния подвиг на руските работници и селяни, които с кръвта си прокараха пътя към избавление и щастие на трудовете хора по земята. *(Ръкопляскания)*

Това ясно разбират и народите от азиатските социалистически страни и те са верни до смърт на октомврийското дело. За тях дружбата със Съветския съюз е основа за днешния им и бъдещ живот. За тях началото на всички действия е грижата за единство на социалистическия лагер начело със Съветския съюз. Където и да бяхме — и в градовете на Китай, и в Корея, и във Виетнам, и в степите на Монголия — ние навсякъде видяхме скромния, себеотдаен и героичен съветски човек да помага с всичко, което може, на своите азиатски братя. И това азиатските народи никога не ще забравят. Много се мамат някои, ако смятат, че могат да ги отклонят от поетия път. Народите от Китай, Корея, Виетнам и Монголия стоят на стража на мира и социализма, на стража в името на великата общност на социалистическите страни. *(Ръкопляскания)*

И нашето посещение бе манифестация на социалистическото единство, на нашата обща воля и принос в общата борба. Дружбата на страната ни с Китай, Корея, Виетнам и Монголия е по-крепка сега. Уважението, с което бе посрещната нашата делегация и в четирите страни, ние разбрахме като из-

раз на уважение към нашия героичен и трудолюбив народ, към Българската комунистическа партия, която води неотклонно нашия народ по верния ленински път и смело отстоява здравите позиции на социалистическия лагер. И ние, членовете на делегацията, изказваме още веднаж своята сърдечна благодарност на ръководителите и народите на тези страни за радушия прием и за всичко, което направиха за нас. Ние, като българи, горещо им благодарим за хубавите думи, които изказаха за скъпия и непрежалим наш Георги Димитров, за чувствата, които хранят към великия син на България.

Ние горещо благодарим на съветското правителство и съветските хора за вниманието, което оказаха на нашата делегация, и за улесненията, които ни дадоха при пътуването към Азия. Навсякъде — и в Киев, и в Москва, и в Омск, и в далечния Иркутск — нас ни срещнаха и изпращаха родни братя, които ни обкръжаваха с любовта, която съветският народ храни към нашия български народ. Краткият ни престой в съветските градове бе манифестация на великата, нерушима и животворна за нас българо-съветска дружба.

Ние, народите от социалистическия лагер, сме силни и непобедими. Никакви провокации на враговете не ще смутят нашето единство. Не ще успее и авантурата, която американските и турски управници подготвят срещу независимия сирийски народ. Силите на мира са в състояние да обуздаят агресорите. Съветският съюз ясно предупреди за това. Предупреждението са и съвместните декларации, които нашата правителствена делегация подписа с ръководителите на азиатските социалистически страни. В тези документи бяха решително осъдени военните провокации на САЩ в Близкия и Средния Изток, провежданата от американските империалисти политика на „студена война“, опитите на ООН за намеса във вътрешните работи на Унгария; беше изказана пълна подкрепа на предложенията на Съветския съюз по разоръжаването и забраната на атомното и водородното оръжие; подчертана беше необходимостта от обединение на Германия, Виетнам и Корея по мирен път и пр.

Ние българите не можем да гледаме с безразличие положението около Сирия. Турция е наша съседка. Всяко напрежение, всякакво дрънкане на оръжие близо до нас не може да не постави нащрек нашия народ, още повече, когато се касае до подготовка на агресия срещу една свободна и независима страна. Затова нашето отношение по този въпрос е ясно и твърдо — ние сме против заплашването на свободата на Сирия, ние сме против заплахите срещу световния мир!

Ние ще вървим по своя път до пълна победа, за щастието на нашите народи, за слава на великото Октомврийско дело! (Ръкопляскания)

Да живее нерушимата дружба на народите от социалистическия лагер начело с могъщия Съветски съюз! (*Продължителни ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Искате ли някой народен представител думата във връзка с доклада на др. Георги Трайков?

Думата има народният представител др. генерал-полковник Иван Кинов.

Генерал-полковник Иван Кинов: (*От трибуната*) Другарки и другари народни представители! Ние изслушахме кратката информация на нашата правителствена делегация, която посети дружеските ни страни: Китай, Корея, Виетнам и Монголската народна република.

Самият факт, другари, че делегация на Народна република България посети тези далечни страни, има грамадно историческо значение. Известно е, че до 9 септември 1944 г. твърде малко се знаеше у нас за тези страни. Това бяха страни, отдалечени на десетици хиляди километри от нас, страни, в които рядко е стъпвал кракът на някой българин. Трябвало да се предполага, че и народите на тези страни малко са знаели за съществуването на нашата страна, за нравите и обичаите на нашата страна. Ето защо посещението на нашата правителствена делегация е събитие от грамадно значение за опознаването на нашите народи и страни.

Но посещението на тези страни от нашата правителствена делегация, другари, има и голямо международно значение. Преди всичко то стана възможно в резултат на тези грамадни изменения, които станаха в света, в резултат на Великата октомврийска социалистическа революция, в резултат на победата на Съветския съюз през време на Втората световна война, в резултат на победата на китайския, корейския и виетнамския народ, в резултат на успешното завършване на тяхната борба за национално освобождение от империалистическото иго. Посещението на тези страни от нашата правителствена делегация стана възможно в резултат на създаването на мощния социалистически лагер и социалистическата система начело с великия Съветски съюз.

Посещението на тези страни от нашата правителствена делегация и декларациите, които бяха подписани с тях, още един път потвърждават факта, че от Балканите до Тихия океан и до Ханой съществува една единна социалистическа система, една единна воля на 900-милионното население на тези страни да изграждат социализма, да се борят с всички средства, за да запазят мира в Европа, в Азия, в целия свят.

Голямо значение за нашите страни има единодушието и единомислието по всички въпроси от вътрешен и международен

характер, които бяха предмет на разглеждане при срещите на нашата делегация с представителите на великия Китай, на корейския, вьетнамския и монголския народ. Няма съмнение, че значението на това единомислие, което без съмнение ще бъде и единодействие, ако се наложи, ще надхвърли далеч границите на нашите страни.

Няма съмнение, че посещението на нашата делегация ще стимулира още повече, ще разшири и задълбочи още повече нашите икономически и търговски връзки, които така благоприятно се развиват в последно време. Нашата страна ще има по-голяма възможност да изпраща наши стоки, плод на нашата млада социалистическа промишленост, на китайския, корейския, вьетнамския и монголския народи. От своя страна нашият народ ще има по-голяма възможност да се запознае и получава стоки от китайската промишленост, да се радва на изкуството на китайските, корейските и вьетнамските народни творци, на тяхното изумително народно творчество.

Грамадно значение има и културното сътрудничество между нашите страни. Нашият народ ще има по-голяма възможност да се запознае с древната култура на великия китайски народ и на другите народи. Ние ще имаме възможност да следим богатия разцвет на съвременната социалистическа култура на тези народи, на тяхната наука и техника, на тяхното изкуство. Много можем ние да научим от 30-годишния революционен и военен опит на могъщата Китайска комунистическа партия, която съумя да освободи китайския народ от империалистическото иго, да го обедини и сплоти, да насочи неговите усилия към разрушаване и ликвидиране на феодалните и капиталистически преживелици и да започне бързото изграждане на социализма в тази могъща многомилionenна страна.

Ние се възхищаваме от безпримерния героизъм на корейския народ, ръководен от неговата партия и правителство, който с цената на неограничени жертви и разрушения защити своята свобода и независимост и остави прекрасен пример как да се защитават малките народи от агресията на империалистите.

Ние се възхищаваме и от неговия изключителен успех в ликвидацията на разрушенията от войната и изграждането из нейните пепелища на нови, социалистически градове, на нова, социалистическа промишленост и селско стопанство.

Ние се възхищаваме и от героизма на героичния вьетнамски народ, който успя да се освободи от чуждестранното иго и да се присъедини към своите братя от другите социалистически страни.

Ние приветствуваме и малкия, но героичен монголски народ, който повече от три десетилетия е свободен, руши основите на феодализма и върви твърдо в крак с останалите социалистически страни.

Ние благодарим на народите, на партиите и на правителствата на тези страни за изключително топлия и сърдечен прием, който те оказаха на нашата правителствена делегация и в нейно лице на целия български народ. Ние сме особено благодарни, че в лицето на нашия народ те виждат един малък, но борчески народ, който в западния край на социалистическия лагер е верен страж на свободата и независимостта на своята страна и на целия социалистически лагер.

Особено сме радостни, че както ръководителите на партиите и правителствата на тези страни, така и народите им гледат на нашата страна като на родина на великия син на нашия народ Георги Димитров, който е дал не малък принос и за тяхното освобождение; че нашият народ, нашата работническа класа създаде изпитаната в борбите, вярната до смърт на марксизма-ленинизма, на социалистическия лагер начело със Съветския съюз Българска комунистическа партия.

Ние сме радостни, че посрещането и уважението към нашата правителствена делегация е уважение и към нашата славна Българска комунистическа партия, към целия борчески български народ.

От друга страна това посрещане показва братските и равноправни отношения между народите от социалистическия лагер независимо от големината на територията и количеството на населението.

В същото време ние никога не трябва да забравяме, че това посещение, резултат на създаването на социалистическия лагер, стана възможно благодарение на победата на Великата октомврийска социалистическа революция, 40-годишнината на която ние празнуваме сега благодарение на жертвите, които даде работническата класа на Съветския съюз и съветския народ, на жертвите, които дадоха всички народи за своето освобождение.

Позволете още един път от това високо място да изкажа благодарност на китайския, корейския, вьетнамския и монголския народи, на техните правителства и партии за топлото и тържествено посрещане на нашата правителствена делегация.

Да живее вечната дружба между нашите народи! (*Ръкопляскания*)

Да живее и преуспява социалистическият лагер начело с великия Съветски съюз! (*Ръкопляскания*)

Предлагам Народното събрание да одобри напълно дейността на нашата правителствена делегация, както и всички подписани от нея споразумения. (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Думата има народният представител др. Петър Попзлатев.

Петър Попзлатев: *(От трибуната)* Другари и другарки народни представители! Докладът на първия заместник-председател на Министерския съвет др. Георги Трайков, изнесен пред Народното събрание, за последователните посещения на българската правителствена делегация в Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република е отражение на едно основно начало на народната демокрация — правителството, както и отделните министри да отчитат в различни форми своята дейност пред Народното събрание.

Извършеното от нашата правителствена делегация в Китай, Корея, Виетнам и Монголия е от безсъмнено значение за нас, за нашето успешно социалистическо изграждане, от най-съществено значение за единството на социалистическите страни начело с великия Съветски съюз, за запазването и укрепването на световния мир.

Затова правилно, в духа на народната демокрация, бе дейността на нашата правителствена делегация да бъде отчетена от председателя на Министерския съвет др. Антон Югов в неговата реч на митинга в София след завръщането на делегацията, както и от първия заместник-председател на Министерския съвет др. Георги Трайков в неговия отчетен доклад пред Народното събрание.

Другари и другарки народни представители! Нашата правителствена делегация е минала на път за Народна република Китай през великия Съветски съюз, където е била братски и сърдечно посрещната. Тя ни носи поздравите на съветските народи, на Президиума на Централния комитет на Комунистическата партия на Съветския съюз, на съветското правителство и по-специално на украинския народ.

Нашият народ приема тези поздравии с въодушевление и радостно и сърдечно, защото чувствава и разбира, че българо-съветската дружба е основно начало на целия ни живот, на огромния наш социалистически напредък, неотменим лост на нашата независимост и цялост.

Нашата правителствена делегация е отнесла поздравите на българския народ на повече от 650 милиона трудещи се в Азия. И това е неизмерим политически капитал за нашата народна република.

Макар да се намираме на хиляди километри от Китай, Корея, Виетнам и Монголия, Народна република България, Българската комунистическа партия и нашият народ се ползват с голяма любов, почит и уважение сред народите на тези приятелски азиатски страни. В социалистическите страни на Азия България е известна като социалистическа страна, която смело следва пътя на марксизма-ленинизма, известна е и като родина на нашия незабравим Георги Димитров.

Другари и другарки народни представители! Нашата правителствена делегация се е уверила, че идеите на Великата октомврийска социалистическа революция, по пътя на която ние изграждаме нашия нов щастлив живот, завладяват нови и нови стотици милиони хора в Азия. Народите на страните, посетени от нашата делегация, се ръководят от партии, които държат високо и чисто знамето на марксизма-ленинизма, на международната солидарност и пролетарския интернационализъм.

В днешно време, когато идеолозите на империализма се мъчат да внушат идеята на тъй наречения национален комунизъм, за да разединят социалистическите страни, за нас без съмнение няма по-радостен факт от този, че единството на социалистическите страни начело с великия Съветски съюз е основна гаранция за запазването и укрепването на световния мир.

Нашият народ, както и народите на приятелските нам азиатски страни приемат ръководната роля на Съветския съюз като историческа даденост и необходимост, като неотменимо начало на своето правилно социалистическо развитие.

Другари и другарки народни представители! Нашата правителствена делегация ни каза, че Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република са излезли на световната сцена с могъща сила и никакви врагове не са в състояние да спрат гигантския размах на тяхната освободена енергия. Това е самата истина. Народите на Китай, Корея, Виетнам и Монголия живеят и побеждават, те все повече засилват ролята си в международния живот, те трябва да заемат в най-скоро време местата си в Организацията на обединените нации.

Навсякъде при посещенията си в социалистическите страни на Азия нашата правителствена делегация е била уверена, че мирната политика на Народна република България се поддържа от народите на тези страни. В срещи и разговори със съответните държавни и партийни ръководители е било изразено пълно единодушие по положението на Балканите и в Близкия и Средния Изток, по солидарността на социалистическите страни и със справедливата героична борба на сирийския народ за свобода и национална независимост.

Между нашата правителствена делегация и правителствата на посетените от нея приятелски азиатски социалистически страни бяха подписани декларации и публикувани комуникета, в които е отразено пълно единомислие по всички въпроси, поставени на обсъждане и разрешаване. Нашата правителствена делегация сключи с тези страни спогодби за разрешаване на икономическото и културното сътрудничество между нас и тях.

Другари и другарки народни представители! Като народен представител, аз по убеждение и съвест напълно одобрявам дейността на правителствената делегация, както и подписаните от нея споразумения. Аз съм уверен, че българският народ, сплотен около своето народно правителство, ще подкрепи правителството за цялостното изпълнение на постигнатите споразумения, чиято задача е да съдействуват за укрепването на братската дружба между нашия народ и народите на Китай, Корея, Виетнам и Монголия, за непоклатимото единство на социалистическите държави начело с великия Съветски съюз, за победата на социализма и мира. *(Ръкопляскания)*

Да живее единството на социалистическите страни начело с великия Съветски съюз! *(Ръкопляскания)*

Да живее мирът в целия свят! *(Ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Кой друг от народните представители иска думата във връзка с доклада?

Думата има народният представител др. Димитър Карамуков.

Димитър Карамуков: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Голяма беше радостта на нашия народ, когато научи, че българска правителствена делегация ще замине на приятелско посещение в братските социалистически страни от Азия. Но още по-голяма беше тази радост, когато слушахме съобщенията, че навсякъде пратениците на българския народ са най-сърдечно и топло посрещани от трудещите се на тези страни и че пътят на нашата делегация е осеян от цветята на дружбата, солидарността и единството между социалистическите страни.

Гостуването на нашата правителствена делегация в азиатските социалистически страни се следеше с голям интерес от целия български народ, защото такова гостуване на наша правителствена делегация в социалистическите страни от Азия става за пръв път в живота на нашата страна. А това показва от своя страна колко много са разширени и укрепнали международните връзки на България с останалите социалистически страни начело с великия Съветски съюз.

Взаимното посещение на правителствени или парламентарни делегации особено между социалистическите страни служи за още по-голямото укрепване на единството между тези страни. Укрепването на това единство се налага още повече поради факта, че в този момент империалистите правят своите последни отчаяни опити за разрушаване единството между страните от социалистическия лагер.

От друга страна тези взаимни посещения с всеки изминат ден ни показват колко полезна е размяната на правителствени или парламентарни делегации за взаимното опознаване на на-

родите. В дните, когато наша правителствена или парламентарна делегация е на посещение в друга страна, или пък от друга страна е дошла правителствена делегация на приятелско посещение в нашата страна, ние научаваме много повече неща за живота на трудещите се в техните страни, за техните успехи и трудности по пътя на осъществяване благоденствието на народа, а това още повече ни сближава и е мощен фактор за развитието на взаимната дружба и сътрудничество помежду ни във всички области на живота.

Ние няма никога да забравим посещението в нашия Пловдивски окръг на парламентарната делегация на великата Китайска народна република начело с др. Пън Чжен и на правителствените делегации на Корейската народнодемократична република, ръководена от Ким Ир Сен, на Виетнамската република, ръководена от легендарния герой на виетнамския народ др. Хо Ши Мин, и на другите делегации, които посетиха нашата страна и нашия окръг. Какви сърдечни, непринудени и ентусиазирани срещи бяха тогава, какъв спонтанен израз на блестяща манифестация на дружбата между нашите братски народи и на горещия им стремеж и занаят все така успешно да се развият сътрудничеството и нерушимото единство между социалистическите страни.

Членовете на тези делегации имаха възможност да видят нашите постижения в строителството на социализма и да се уверят, че нашият народ е миролюбив и непоколебимо стои в общото семейство на социализма начело с великия Съветски съюз.

Българските трудещи се от своя страна научиха за дългогодишната героична борба на трудещите се от азиатските страни, за освобождение от чуждите и свои поробители, за изграждането на своя индустриален, селскостопански и културен възход.

Сега от посещението на българската правителствена делегация в тези страни ние научихме нови и радостни неща за нашите братски народи. Ние се радваме, че великият Китайски народ е постигнал такива забележителни успехи в индустриализацията на страната, в създаването на нови отрасли в индустрията, в усвояването на такива сложни процеси в индустриалното производство като производството на стругове, металорежещи машини, фрезмашини, бормашини, водни турбини, автомобили, локомотиви, самолети, текстилни и земеделски машини, много произведения на химическата, медицинската, хранителната и леката промишленост, които до освобождението на страната са били чужди за китайския народ. Нас особено много ни радва, че голямото болшинство от работниците са младежи, в ентусизма и усърдието на които се крие залогът за по-нататъшния растеж на индустриалната мощ на нов социалистически Китай.

Ние с голяма радост също посрещаме и съобщението, че трудолюбивият и талантлив китайски народ, под мъдрото ръководство на своята Комунистическа партия и правителство, успешно преодолява вековната изостаналост на китайското село, което сега почти е привършило преустройството на селското стопанство на социалистически основи и работи за увеличаване на селскостопанската продукция, за създаване на повече блага и по-заможен живот на трудещите се.

Радост и възхищение буди огромният трудов подем, който е обхванал милионните китайски трудещи се маси, устремът, с който те изграждат могъществото на своята социалистическа родина, любовта, която хранят към своята славна Комунистическа партия, непоклатимата вяра в нейното мъдро ръководство, в нейното велико и справедливо дело.

Ние не можем да не приветствуваме огромните успехи, постигнати от трудещия се корейски народ, и да не изразим своето задоволство от високата политическа съзнателност и героизъм, който е обхванал трудещите се маси от демократична Корея при заличаването на тежките рани от войната и изграждането на цветуща социалистическа Корея.

Радостно беше за нас да чуем, че е сложен вече край веднаж завинаги на това тежко полугладно съществуване на скромния и трудолюбив народ от демократичен Виетнам, жизнените сокове на когото бяха най-безжалостно изсмуквани от френските колонизатори, че виетнамските трудещи се вече преодоляват всички трудности и вървят по пътя на своя материален и културен възход за превръщането на своята република в здрава база за обединението на двете части на своята изкуствено разделена родина.

Тези успехи са ярък пример за всички народи от Азия, а и не само от Азия, но и за всички народи, потискани от капитализма и империализма. Те показват на какво е способен един народ, когато вземе съдбините си в свои ръце. Примерът на тези страни вдъхновява и не може да не вдъхновява останалите зависими и поробени народи за извоюване на тяхната независимост и свобода.

Братската сърдечност и изключително внимание, което е било оказано на нашата правителствена делегация, ние отчитаме като израз на признателност на правилната и последователна политика на партията и на нашето народно правителство за мир и дружба между народите.

Ние не можем да не отбележим с искрено задоволство и законна гордост, че навсякъде трудещите се от социалистическите страни в Азия са се отнасяли с чувство на уважение и любов към великия син на нашия народ Георги Димитров за неговите заслуги към международното работническо движение. Радо-

стен е и фактът, че навсякъде в тези страни се говори за огромното значение на съветската помощ в социалистическото преустройство на тези страни и за голямата роля на Съветския съюз за запазването и укрепването на световния мир.

Ние намираме, че посещението, което направи нашата правителствена делегация в Китай, Корея, демократичен Виетнам и Монголия, като твърде резултатно дело, което спомогна за още по-близкото опознаване на нашите народи и за разширяване на взаимната дружба с тези страни, за още по-голямото укрепване единството на социалистическия лагер начело с великия Съветски съюз. Това посещение показва, че нашата дружба с тези страни е крепка като никога досега. Това намери израз и в подписаните декларации и издаваните комюникета, в които е подчертано пълното единомислие по всички международни въпроси. В тях решително бяха осъдени военните провокации на Съединените щати в Близкия и Средния Изток, провежданата от американските империалисти политика на студена война, опитите на ООН за намеса във вътрешните работи на Унгария, беше изказана и пълната подкрепа на предложенията на Съветския съюз по разоръжаването и забраната на атомното и водородното оръжие. Подчертана беше и необходимостта от обединяването на Германия, Корея и Виетнам по мирен път, вина за което досега носят изключително американските империалисти.

Ще се засили и още повече разшири по-нататъшното развитие на икономическото сътрудничество между нашата страна и тези страни, видно от подписаните дългосрочни търговски спогодби и протоколи за стокообмен и плащане.

Трудещите се от нашата страна подкрепят и напълно одобряват дейността на нашата правителствена делегация. Пътят, по който партията и правителството водят нашия народ за непрекъснато повишаване материалното и културното благосъстояние на народа, за разширяване връзките и дружбата на нашата страна със страните от социалистическия лагер начело с великия Съветски съюз, е верен и изпитан път. По този път нашата страна постигна своите исторически победи, по този път тя ще завоюва все нови и нови успехи.

България е неотделима част от великия социалистически лагер. Тя е дълбоко миролюбива страна. Нейната външна политика е насочена към укрепване на мира и разширяване на дружбата ни с всички страни върху основата на равенството и взаимната изгода, крайгълен камък на която е нерушимата българо-съветска дружба, без която ние не бихме постигнали тези успехи.

Нека крепне дружбата на нашия народ с всички страни от социалистическия лагер начело с великия Съветски съюз!
(Ръкопляскания)

Председател Фердинанд Козовски: Има ли други народни представители, които искат да се изкажат по доклада на др. Георги Трайков? — Няма.

Тогава да преминем към гласуване на проекторешението във връзка с доклада.

Моля народния представител др. Цачо Колев да прочете проекторешението.

Цачо Колев: (От трибуната) Другари и другарки народни представители! Комисията по външните работи на Народното събрание на своето заседание се съгласи да предложи следното решение: (Чете)

„РЕШЕНИЕ

на Народното събрание относно посещенията на правителствената делегация на Народна република България в Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република

Народното събрание на Народна република България, след като изслуша доклада на първия заместник-председател на Министерския съвет др. Георги Трайков и изказванията на народните представители за последователните посещения на българската правителствена делегация в Китайската народна република, Корейската народнодемократична република, Демократична република Виетнам и Монголската народна република през времето от 14 септември до 15 октомври т. г., както и за водените от делегацията преговори с делегациите на изброените страни, и като констатира с дълбоко задоволство топлия братски прием, оказан на българската делегация, и пълното единодушие по всички актуални въпроси на международното положение и взаимното разбирателство, проявени при преговорите,

РЕШИ:

Одобрява единодушно дейността на правителствената делегация, както и подписаните от нея документи, които са ценен принос за по-нататъшното развитие на сърдечното приятелство и широко сътрудничество между Народна република България и посетените от делегацията братски социалистически страни.

Изразява своята увереност, че българският народ, сплотен около своето Народно правителство, ще подкрепи усилията му за цялостно приложение на постигнатите споразумения, целещи да съдействуват за укрепването на братската дружба на българския народ с китайския, корейския, виетнамския и монголския народи, за непоклатимото единство на социалистическите държави начело с великия Съветски съюз, за победата на делото на социализма и на световния мир.“ (Ръкопляскания)

Председател Фердинанд Козовски: Имат ли някои от другарите народни представители бележки по прочетеното проекторешение? — Няма.

Които от другарите народни представители са съгласни с текста на прочетеното проекторешение във връзка с доклада за посещенията на правителствената делегация, изнесен от др. Георги Трайков, моля, да вдигнат ръка.

Против? Въздържали се? — Няма.

Преминаваме към втора точка от дневния ред:

Доклад на комисията по външните работи и Бюрото на интерпарламентарната група във връзка с въпроса за разоръжаването.

Думата за доклад от името на комисията по външните работи и интерпарламентарната група има др. Георги Кулишев.

Георги Кулишев: *(От трибуната)* Другарки и другари народни представители! Миналата година, на 18 август, на седмата извънредна сесия на Народното събрание вие разгледахте Обръщението на Върховния съвет на Съюза на съветските социалистически републики, отправено до всички парламенти в света по въпроса за разоръжаването. По този случай Народното събрание прие декларация, в която приветствува с въодушевление и подкрепи горещо призива на Върховния съвет на Съветския съюз като нова могъща проява на искрената и миролюбива политика на великата съветска страна, нова важна стъпка по пътя на укрепването на мира.

И действително, другари и другарки, целият свят знае с каква твърда, непоколебима воля съветското правителство прави всичко възможно, за да улесни и ускори сключването на споразумение по такъв жизнен и неотложен въпрос, какъвто е при сегашната международна обстановка въпросът за разоръжаването, за прекратяването на надпреварването във въоръженията — въпрос, от който в голяма степен зависи по-нататъшният ход на световните събития.

Не е необходимо тук да изброяваме всички съветски постъпки, предприемани от редица години насам, и да изтъкваме, че правените от съветска страна предложения представляват наистина реална основа за сключването на такова споразумение. Достатъчно е да спомним, че съветското правителство на няколко пъти се съгласяваше с някои предложения на западните правителства, за да помогне да се излезе от омагьосания кръг, който тия правителства създаваха. Но и това не помогна.

Въпросът за разоръжаването, както знаете, продължава да стои на мъртва точка. Западните правителства дори се отказаха от своите собствени предложения, когато видяха, че може да се стигне до споразумение.

Как да си обясним това поведение на западните правителства, тяхната упорита практика на постоянни отлагания и обструкции? Дали техните народи желаят да продължи надпреварването във въоръженията, да се поддържа и засилва международното напрежение, да се подготви и подпали една атомна война? Разбира се, не. Ние можем с увереност да кажем, че всички народи в света, в това число и народите от капиталистическите страни, ненавиждат войната и си дават ясна сметка какви неизмерими бедствия би донесла на човечеството една нова световна война в условията на настоящото време, когато тя ще се води с атомно и водородно оръжие, с междуконтинентални балистични снаряди и всички други средства за масово унищожение. Само умопобъркани субекти, престъпници-авантюристи могат да мислят за разпалването на такава война. И ако въпреки всичко западните правителства, на първо място правителството на Съединените американски щати, продължават да саботират сключването на споразумение по въпроса за разоръжаването, ако те искат да продължи надпреварването във въоръженията, ние знаем за чия угода и за чии интереси те действуват така. Те са подтиквани от грубите себелюбиви интереси и хищнически сметки на ограничен кръг хора в капиталистическия свят, хора, които обаче заемат господстващо положение в икономиката, финансиите и управлението на поменатите държави, хора, които диктуват политиката на тия държави. Същите среди, следвайки прословутата доктрина Дълес—Айзенхауер — продукт на политиката от позиция на силата — и по-специално американските петролни компании, са на дъното и на това, което става в Близкия и Средния Изток, където, още незаличен споменът от миналогодишната военна авантюра срещу Египет, от някое време насам са пуснали в ход един подъл заговор срещу свободата и независимостта на Сирия — малка и миролюбива държава, която никога не заплашва и не може да заплашва. Пред очите на целия свят две държави, членки на Организацията на обединените нации, открито подготвят военно нападение срещу друга държава, също членуваща в Организацията на обединените нации!

Ето, другари и другарки, как се минира делото на Организацията на обединените нации, която сега е поставена отново на много сериозно изпитание. Тя трябва да покаже в близките дни дали е в състояние да предотврати една агресия, която, ако не бъде спряна навреме, би запалила огъня на войната в Близкия и Средния Изток, а може би и в целия свят.

Всички тия действия на някои западни правителства са неизбежни прояви на така наречената „политика от позиция на силата“, политика, която има и други дефиниции, давани от самите нейни вдъхновители и проводници. Например секретарят на Държавния департамент на Съединените американски щати, много добре известният Джон Фостер Дълес, най-запа-

лен неин поклонник, я определя като политика „на границата на войната“, или „политика по ръба на пропастта“. И действително тя е такава. Тя е политика, която държи света във възбуда, в постоянно напрежение, която търси да се намесва във вътрешните работи на една или друга страна и систематически поставя прегради по пътя на споразумението за разоръжаване, както и по други международни въпроси.

Другари и другарки народни представители! Разбира се, народите не могат и не бива да се примиряват с едно такова положение, което, ако продължи, сиреч, ако се остави на безразсъдни хора да размахват главнята на пожара, може един прекрасен ден неусетно да хвърлят света в бездната на една небивала война. Все по-мощно звучи гласът на народите, които настояват да се пристъпи най-после към по-решителни мерки за разрешаване на въпроса за разоръжаването, който при сегашната обстановка е действително най-важният и най-неотложният — въпрос, който с право някои наричат „ключ към мира“.

Най-нов и авторитетен израз на тия желания на народите от целия свят намираме в резолюцията на Бюрото на Световния съвет на мира, взета в Стокхолм преди няколко дни. В тази резолюция се казва: „Най-новите успехи в науката и техниката откриват за човечеството нова ера. Сега човечеството трябва да реши дали тези успехи да служат на живота или на смъртта. В света възникна реална опасност от атомна война. За да се постигне по-широко изразяване на общественото мнение и вземане на решения от правителствата, Световният съвет на мира призовава да се свика към средата на 1958 г. конгрес по въпроса за разоръжаването и международното сътрудничество.“

Както трябваше и да се очаква, настойчивите искания на народните маси от разните страни в полза на разоръжаването намериха живо отражение и в работата на Междупарламентарния съюз. Въпросът бе подробно разискван на конференциите на съюза във Виена, Хелзинки, Бангкок и Лондон. А на сесията на Междупарламентарния съвет, която се състоя през м. април т. г. в Ница, бе включена в дневния ред, по предложение на съветската делегация, точка относно отговорността на парламентите за разрешаване на въпроса за разоръжаването. И наистина постоянно се приказва, че парламентите са върховни органи, че те трябва да контролират правителствата, обаче на Запад този въпрос парламентите досега са го държали малко в сянка. В края на тия разисквания в Ница по тази точка Междупарламентарният съвет прие резолюция, с която бяха поканени всички национални групи да вземат във възможно най-близко време, в духа на резолюцията, мерки за обсъждане от техните парламенти на решения, съобразни

с принципите, изложени в резолюцията от Бангкок относно разоръжаването, забраната на производството и употребата на атомно и водородно оръжие, както и на опитите с такова оръжие.

На Лондонската конференция през м. септември т. г. бе докладвано какво е направено от разните национални групи в изпълнение на тази резолюция. Нашата междупарламентарна група излезе в навечерието на конференцията — понеже оттогава досега Народното събрание не се е събирало — с призив към всички национални групи да държат будно вниманието на парламентите и на общественото мнение към въпроса за разоръжаването. В известен смисъл настоящите разисквания са също последица на поетите от нашата междупарламентарна група задължения с гласуването в Ница решението на Междупарламентарния съвет.

Другари и другарки народни представители! Комисията по външните работи на Народното събрание и Бюрото на Българската междупарламентарна група обсъдиха вчера в съвместно заседание въпроса за навременността на едно ново решение на Народното събрание във връзка със застоя в преговорите за разоръжаването. На всички е известно, и не е необходимо да се простирам върху това, че нашият народ, както между прочем и всички миролюбиви народи, е дълбоко привързан към делото на мира и международното сътрудничество. В съответствие с тия стремежи, нашето правителство направи и прави всичко, което е в неговите възможности, за да съдействува за разведряване на международната атмосфера на Балканите и в Европа, за създаване на все по-голямо доверие между държавите, за ускоряване сключването на споразумение по въпроса за разоръжаването.

Ние сме длъжни с искрено задоволство да отбележим, че тези усилия на нашето правителство намериха благоприятен отзвук в съседните нам страни и доведоха до значително разведряване на атмосферата на Балканите. За да даде положителен, макар и скромнен принос и в областта на разоръжаването, нашата страна пристъпи още преди две години към едностранно съкращаване на въоръжените сили, както и на срока на действителната военна служба. Въодушевени все от желание за добросъседски отношения, нашето правителство и нашият народ посрещнаха с въодушевление инициативата на председателя на румънското правителство за свикване на едно общо-балканско съвещание. Участието на България в Междупарламентарния съюз, посещенията на наши правителствени делегации, размяната на редица парламентарни делегации — всичко това е също израз на стремежа на нашия народ да поддържа и развива приятелски отношения с всички народи.

Ясно е обаче, другари и другарки, че осигуряването на траен мир в света изисква по-скорошно разрешаване на про-

блема за разоръжаването. Необходимостта от такова разрешение се налага особено от това, че надпреварванията във въоръженията не само не спират, но се засилват, все по-големи количества нови видове оръжия се трупат, главно атомно и водородно оръжие. И слепите могат да видят докъде може да доведе подобно надпреварване във въоръженията, ако то продължи и се засилва. Напротив, положителното разрешаване на проблема за разоръжаването би премахнало заплахата от избухването на най-разрушителната война, би довело до намаляване на бремето на военните разходи и би съдействувало да се установят условия за спокоен и нормален живот на народите от целия свят. Ние смятаме, че за преодоляване на досегашната безизходица в преговорите по разоръжаването подходящо средство е, както това предложи преди няколко дни съветската делегация при Организацията на обединените нации, създаването на една постоянна комисия по разоръжаването в състав от всички държави, членуващи в Организацията на обединените нации. Работата на такава комисия чрез широко и публично обсъждане, както се предлага, би спомогнала да се разчисти по-бърже пътят към споразумението. Също така ние сме убедени, че е напълно възможно — не съществуват никакви сериозни пречки — да се сключи незабавно спогодба поне за прекратяване на всякакви опити с атомно и водородно оръжие под международен контрол. Никакво оправдание няма, ако искрено се търси такова разрешение, да се постави то в зависимост от каквито и да било предварителни политически или други условия, както това правят досега западните правителства.

Другари и другарки народни представители! Нашият народ единодушно и горещо желае час по-скоро да се тръгне решително към близко уреждане на жизнения и неотложен въпрос за разоръжаването, за прекратяване на надпреварването във въоръженията като необходимо и съществено условие за укрепване на мира. В съответствие с тия народни желания и изхождайки от изложените дотук мотиви, комисията по външните работи при Народното събрание и Бюрото на Българската междупарламентарна група счетоха за уместно да ви предложат да обсъдите и ако одобрите, да приемете следното

„РЕШЕНИЕ

Народното събрание на Народна република България, като изслуша доклада на комисията по външните работи и Бюрото на Българската междупарламентарна група във връзка с въпроса за разоръжаването и като взе предвид, че при сегашната международна обстановка въпросът за разоръжаването, за прекратяването на надпреварването във въоръженията представлява изключителна важност за мирното развитие на света и което уреждане не търпи отлагане; че в преговорите по този

въпрос досега не е постигнато съгласие за сключване на споразумение, макар че направените от страна на Съветския съюз многократни предложения откриха пътя към близко уреждане поне на някои от въпросите, свързани с проблема за разоръжаването; че нашият народ следи преговорите за разоръжаването със жив интерес и с чувство на загриженост и счита ядрените опити за опасен израз на подготовката на нова война,

Р Е Ш И:

Дава отново израз на горещото желание на българския народ да види час по-скоро осъществен сериозен напредък в усилията за разрешаването на въпроса за разоръжаването.

Осъжда военнoлюбивата пропаганда и метода на заплахи с атомно и водородно оръжие, практикуван от някои западни държавни дейци.

Възлага на правителството на Народна република България да продължава да дава своя принос в делото за укрепване на мира на Балканите и в целия свят, за ускоряване на положителното уреждане на въпроса за разоръжаването.

Отправя апел към Организацията на обединените нации да изпълни своята важна и отговорна пред цялото човечество задача по решаването на въпроса за разоръжаването и забраната на атомното и водородното оръжие и изразява пълна подкрепа на последното съветско предложение в Организацията на обединените нации за създаване на постоянна комисия по разоръжаването при ООН, в която да участвуват представители на всички държави — членки на Организацията на обединените нации.

Отправя призив към парламентите на всички страни да наставят пред своите правителства да вземат мерки, за да се постигне споразумение относно прекратяването на надпреварванията във въоръженията, относно премахването на военните бази в чужди страни и по-специално премахването на атомните бази, относно забраната на оръжията за масово униожение и като първа крачка в тази насока — за незабавното спиране на опитите с такива оръжия.“

Председател Фердинанд Козовски: Кои от другарите народни представители желаят да се изкажат по доклада на другаря Кулишев и по проекторешението, което той прочете?

Има думата др. Сава Гановски.

Академик Сава Гановски: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Приетото решение във връзка с посещението на нашата делегация в източните демократически страни беше една ярка манифестация едновременно и на защитата на мира и реакция срещу най-новите погълзновения на империалистите срещу демократическите страни, какъвто е случаят с недалечната от нас Сирия.

Предложението, направено от др. Георги Кулишев, и кратката мотивировка към предложението, по което Народното събрание трябва да вземе съответно решение, идва да потвърди още веднаж политиката на нашето правителство за мир и сътрудничество между народите.

Считам, че проблемата за мира, която е най-важната проблема на нашето съвремие, част от която е разоръжаването, не трябва и няма да слезе от дневен ред, докато действително не бъде осигурен мирът.

А опасността от нова война е реална. Както знаете, в последно време сведенията около Сирия и арабските народи са действително много тревожни. Беспорен е фактът за натрупването на войски от страна на Турция около сирийската граница. Същевременно емигрантското реакционно сирийско правителство е вече преместено от Истамбул близо до самата сирийска граница.

От друга страна все повече и повече чувствувайки твърдата позиция и единодушната защита от демократическите страни и арабските народи на Сирия, английските империалисти и преди всичко американските империалисти се опитват да представят положението така, че като че ли война няма да има, излишна е тая гръмотевица, суматоха, това опасение, тая тревога и пр., за да могат по този начин действително да изпълнят своето пъклено дело. А то е да групират колкото се може повече сили около сирийската граница, за да разпръснат силите на Сирия по границата и да дадат възможност на вътрешните врагове, на превратаджиите срещу правителството да извършат своята задача или за една нощ, ако могат, да влязат в сирийската държава, да направят ново правителство, което да поиска помощ от тях, които чакат зад границата, и по такъв начин да оправдаят агресията.

Срещу тези пъклени замисли, другари и другарки народни представители, е насочено и проекторешението, което се предлага сега на нашето Народно събрание, и борбата, която водят демократическите народи. И затова ние трябва единодушно да подкрепим това предложение, което се прави от др. Кулишев и от парламентарната комисия по външните работи.

Радостен факт е, че наистина и демократическите сили, и борбата за мир напоследък се надигат на още по-висока вълна. И ние имаме всичкото основание да смятаме, че колкото по-единни и сплотени са силите на мира, демократическите сили под ръководството на великия Съветски съюз, толкова по-голяма е гаранцията, че действително тоя пристъп на империалистите ще бъде разбит.

Някои другари, които познават по-отблизо положението в Сирия, казваха, че и на Америка е трудно да отстъпи сега, тъй като тя е, казват те, като заклещен след гонене в гората

глиян, който няма друг изход освен да се хвърли и да яде живите хора, които го преследват. Обаче въпреки тежкото положение, Съединените щати ще трябва да отстъпят, и то пред решителната воля на демократическите сили, на борците за мир в целия свят, групирани около лагера на социализма начело със Съветския съюз.

Известно е, другари, че преди 40—50 години империалистите можеха да шетат свободно по света, да нападат различни малки или по-слаби страни и да провеждат своята колониална политика. Днес обаче, благодарение на Великата октомврийска социалистическа революция, която тури началото на многото други революции в епохата на империализма, се освободиха много народи, които строят социализма, ние имаме огромен лагер на мира, на демокрацията и социализма, който вече не позволява на империалистите свободно да шетат, да се месят във вътрешните работи на малките и по-слаби народи и да ги завладяват. Ние виждаме, че тия опити на империалистите в наше време да противопоставят азиатци на африканци, да се бият азиатци с азиатци пропаднаха. Ние виждаме също така, че политиката на империалистите от позиция на силата претърпя провал след корейския опит, след индонезийския, египетския и унгарския опит. Провалът, който имаха империалистите, показва, че действително политиката от позиция на силата не можеше да послужи на империалистите. Но това далеч не значи, че те ще се откажат от нея.

Другари и другарки, вие виждате около тия преговори, които се водят по разоръжаването, колко предложения — положителни, творчески, реални и възможни за изпълнение — направи великият Съветски съюз и колко шантажи, колко хитрувания, лукавства и пр. направиха империалистите в тия преговори. Отказват се даже от това, което те самите вече са предлагали, щом почувствуват, че е възможно известно споразумение. Това показва, че и етиката в международните отношения, в политиката на империалистическите държави е паднала по-ниско от всякаква критика, както изобщо е паднала и е в криза цялата империалистическа и капиталистическа система.

Ние обаче, както и нашето правителство и партията стоим решително зад тия предложения и колкото по-настойчиви и решителни бъдем в защита на тия предложения, няма съмнение, че толкова по-сигурно ние ще дойдем и до тяхното осъществяване.

Ние сме щастливи, другарки и другари, че нашето време е такова, че силите на мира, демокрацията и прогреса са толкова големи, щото наистина не само можем да предотвратим свободното шетане на империалистите и завладяването на малките народи, но са създадени редица нови фактори, които

днес правят възможно осъществяването на най-великите и благородни идеи, които са вълнували човечеството. Малък ли е фактът, че ние днес можем да осъществим — което бе невъзможно преди столетия и десетилетия — най-великата идея, идеята за социализма, и редица други благородни идеи. Такава е и идеята за мир. Колкото по-единни, сплотени, смели и решителни бъдем в защита на мира, толкова по-сигурно е, че ние ще бъдем в състояние да защитим мира, че ние ще осъществим, че ние ще наложим мира срещу войната и следователно, че народите, човечеството, културата и науката ще бъдат за мир и ще бъдат наистина в полза на защитата на мира, на човечеството и за неговия прогрес.

На основата на съществуването на различните системи може да се дойде до споразумение и разрешаване на всички въпроси, които могат да бъдат известни противоречия, разномислия и пр. между отделните страни.

Достатъчно е, другарки и другари народни представители, да напомним за състоялата се неотдавна конференция на Юнеско в Дубровник, където бяха представени 24 европейски страни със съответни делегации и на която бе поставен един от въпросите за културното опознаване и сътрудничество между Изтока и Запада. След дългите обсъждания там действително се дойде до единно решение и до пълно споразумение за действително достойна оценка на културата на Изтока, за сътрудничеството и взаимопомощта между отделните страни. Едновременно с това в изказванията дебело и многократно бе подчертана необходимостта при разрешаването на въпроса за културното сътрудничество между Изтока и Запада да бъде включен и приет и великият Китай, велик не само със своето многочислено население, но велик и със своята многовековна култура, и че без неговото участие в Юнеско тия въпроси не могат да бъдат решени. Аз трябва да кажа, другари, че в края на краищата конференцията единодушно, с изключение само на делегацията на Западна Германия, прие да бъде предложено приемането в Юнеско и на великият Китай.

Едновременно с това там при обсъждането на тая проблема бе поставен и въпросът Юнеско да обърне внимание и на балканските страни за тяхното взаимно опознаване и културно сътрудничество. И за радост трябва да признаем, че това наше настояване беше прието също така в решенията, с които приключи тази конференция.

Всичко това, другари, показва, че действително има големи възможности в тия международни конференции и срещи между представителите на отделните народи, които желаят мир, демокрация и прогрес, да се споразумеят по всички въпроси, които биха били предмет на разномислия и разногласия при това съществуване на страните с различни системи.

Аз мисля, че от всичко това е достатъчно ясно, че политиката, която водят нашите страни начело със Съветския съюз, при днешните условия е единствено правилната политика на мир, политика на разоръжаване, политика на прогрес и който се отклонява от тая политика, той е обречен на провал, на неуспех, на поражение и ще носи отговорност, ако рече да прави военни авантюри, както и да стане това.

Аз мисля, че нашето решение ще бъде принос в тая борба и политика на нашето правителство за мир и разоръжаване.

Другари и другарки народни представители, ние ще вземем решението, но самото решение трябва да бъде подкрепено с продължителната наша борба за мир във от Народното събрание в цялата страна. Трябва да кажа, че не всичко ние правим по места. Особено бихме могли да обърнем внимание на нашите творчески съюзи, на нашата Академия на науките, на нашите висши учебни заведения, на нашите научни работници, на нашите масови организации, които, влизайки във връзка със сродните организации от другите страни, биха могли да направят повече за взаимно опознаване, сътрудничество и влияние, щото и те от своя страна, особено тези в капиталистическите страни, да влияят, да действуват, да се борят срещу своите военнoлюбиви правителства или среди, ако има такива, и всетаки това ще бъде друг принос на борбата за мир и за пълна победа на мира над войната.

Аз приемам предложението, което направи др. Георги Кулишев за решение на Народното събрание, и ще гласувам за него. *(Ръкопляскания)*

Председателствуващ Фердинанд Козовски: Има ли други другари да се изкажат по доклада на др. Кулишев и проекторешението?

Има думата др. Пенчо Костурков.

Д-р Пенчо Костурков: *(От трибуната)* Другари и другарки народни представители! Не за пръв път нашето Народно събрание обсъжда въпроса за разоръжаването. Това е така, защото няма в последно време по-важен и по-неотложен въпрос за нашия народ, за бъдещето на всички народи и за цялото човечество от въпроса за разоръжаването, от необходимостта да се премине от пожелания, декларации и безплодни преговори за разоръжаване към конкретни и ефикасни решения за прекратяване на надпреварването във въоръженията, за забрана на производството на оръжия за масово унищожаване и спиране на опитите с такива оръжия.

Миролюбивото човечество, изпитало ужасите и опустошенията на последната световна война, не желае в никакъв случай повторение на това бедствие. То силно протестира срещу становището на някои западни държави начело със Северо-

американските съединени щати, които под прикритието на въображаема опасност от агресия провеждат нескрито политика на усилено въоръжаване. В същност чрез курса на въоръжаване Североамериканските съединени щати и техните съюзници целят да запазят или да спечелят империалистически позиции в света; стремят се да водят политика от позиция на силата при уреждане на международните въпроси.

Демократичното и миролюбиво световно обществено мнение открито разобличава тази неискрена и опасна за утрешния ден на народите империалистическа политика и настоява за сключване по-скоро на споразумение по разоръжаването.

Вследствие огромния размах на движението за мир във всички страни парламентите, ако искат да бъдат изразители на волята на своите народи, трябва да настояват енергично пред правителствата си за незабавно вземане на мерки за постигане на споразумение преди всичко за незабавно спиране на опитите с атомно и водородно оръжие.

Българското Народно събрание, както Върховният съвет на Съветския съюз и парламентите на социалистическите страни нееднократно и ясно изявиха волята си за сключване на такова споразумение като първа крачка към цялостното разрешаване на въпроса за разоръжаването. На този призив на народните маси се отзоваха и редица парламенти на Азия и Африка, като парламентите на Индия, Египет, Япония и др.

Тази воля за мир и разоръжаване се манифестира внушително и определено през последните години и на конференциите на Междупарламентарния съюз в Хелзинки, Бангкок и Лондон, както и в пролетните сесии на Междупарламентарния съвет в Дубровник и Ница.

В гласуваната единодушно резолюция в Бангкок през м. ноември 1956 г. представителите на парламентите отправиха апел към парламентите от целия свят, за да поканят техните правителства и особено тези, които са представени в Подкомитета по разоръжаването при Организацията на обединените нации, да продължат усилията за споразумение по разоръжаването. В същата резолюция се предлага да се забрани производството, употребата и опитите с оръжия за масово унищожение при ефикасен международен контрол и като първи етап към разоръжаване Междупарламентарният съюз настоява за сключване в най-скоро време на споразумение за прекратяване на опитите с термоядрени оръжия.

Правителствата на Съветския съюз и страните с народна демокрация се отнесоха положително към апела на Междупарламентарния съюз и се обявиха за пристъпване към разрешаване на този ключов проблем, за успеха на който съветските предложения представляват благоприятна основа.

Крайно наложително е сега парламентите и правителствата на западните държави да се вслушат в гласа на своите наро-

ди, да не поставят разрешаването на въпроса за разоръжаването в зависимост от политически условия, като обединението на Германия и др., тъй като това би значило да се пречи на споразумението за разоръжаване и на великото дело на международното разбирателство и мирното съвместно сътрудничество между държавите.

Напротив, проявата на добра воля и постигане на споразумение относно прекратяване на надпреварването във въоръженията и незабавното спиране на опитите с термоядрени оръжия ще бъде важен резултат в общите усилия за разрешаване на този съдбоносен проблем. Такова споразумение би намалило съществуващото недоверие между държавите, би облекчило народите от огромните военни разходи и би разведрило напрегнатата международна атмосфера.

Одобрявам почина и предлаганото решение на комисията по външните работи и Бюрото на българската междупарламентарна група и съм убеден, че то ще намери пълното одобрение и подкрепа на нашето Народно събрание. (*Ръкопляскания*)

Председател Фердинанд Козовски: Има думата народната представителка др. Маргарита Дупаринова.

Маргарита Дупаринова: (*От трибуната*) Само след няколко дни по целия свят добронамерените и честни люде, тези, които вече са вкусили от плодовете на свободата и човечността, и тези, които се стремят с цялото си сърце към тях, ще чествуват като най-голям и светъл празник 40-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция, която направи коренен прелом в развитието на човечеството и влезе в световната история под знамето на мира и братството между народите.

Още в първите дни след завземането на властта болшевишката партия и съветското правителство подеха енергична борба за прекратяване на империалистическата война и установяване на незабавен справедлив мир. По предложение на Ленин Вторият конгрес на Съветите още в самия ден първи на съветската власт прие декрет за мира, отправен към всички воюващи страни. И този призив на съветското правителство намери широк отзвук и поддръжка сред работниците и селяните на България, които по това време търпяха нечувани лишения, глад, мизерия и даваха по фронтовете огромни жертви. Начело на движението, което бързо завладя войнишките маси и народа на България, застана партията на тесните социалисти.

Българският земеделски народен съюз, който също водеше борба против войната, посрещна с голям възторг призива на съветското правителство за мир. И заедно с „Работнически

вестник“, „Земеделско знаме“, като орган на Българския земеделски народен съюз, проникна на фронта с пропаганда за декрета за мира — този исторически акт на съветската власт, на първата социалистическа държава в света.

И ако до тези дни думата „мир“ можеше да бъде изкусно оръжие в ръцете на един дипломат, със създаването на съветската държава тази дума доби плът и значение, тя стана реалност, досегаема, постижима.

И ето вече 40 години съветските хора ратуват непрекъснато за укрепването на мира в света, за дружба между народите. Четиридесет години с цената на хиляди жертви Съветският съюз брани мира, превърнал се е в символ на мира. И ние, които също минахме през горчивините и изпитанията на Втората световна война, следим със засилващо се възхищение тази борба на съветската държава, включили сме се рамо до рамо с много народи в световното движение за мир.

Нашият народ е миролюбив народ. Миролюбив, защото е храбър, защото с цената на неизброими лишения, с кръвта на хиляди верни народни синове е извоювал своята свобода и взел съдбата си в собствени ръце, желае да осъществява националните си идеали. Нам повече от всякога сега е скъп мирът, защото ни са скъпи новите градове, които построихме, кооперативните поля, успехите ни в културата, науката и изкуството. Защото знаем, че само в благодатния климат на мира можеше да процъфтят те и защото само в тази атмосфера можем да продължим нашия победен ход към светло бъдеще.

И всеки жив, истински човек в нашата страна, бил той работник или селянин, научен работник или артист, ученик или воин, всеки е готов да брани мира, защото чрез него брани своето щастие и своето бъдеще, щастието и бъдещето на идните поколения.

Старите римляни, народ воинствен и преживял катаклизмите на непрекъснати битки, са казвали, че по време на война музите мълчат. И наистина възможно ли е сред тряска на бомбите и свистенето на снарядите, сред ужаса, който би ни поднесла една нова световна война, да мислим, че вековните ценности на културата, че прекрасните свежи таланти на хората на изкуството ще оцелеят? Ние имаме свежия спомен за войната пред очите си — рухналата Кьолнска катедрала, предадените на грабеж ценности на Лувъра, горящата Мюнхенска галерия, срутените старини на древния Киев, дългия списък на загиналите талантиливи професори и писатели, художници и артисти. И възможно ли е тогава да съществува човек ценител на изкуството или негов творец, който да не каже своето громко „не“ на войната?

Другарки и другари! Говорейки и като човек на изкуството, и като жена, и като член на Българския земеделски на-

роден съюз, и като българка, аз решително подкрепям предложението да се излезе с призив до парламентите в другите страни за незабавно прекратяване на опитите с ядрени оръжия, за засилване на борбата за мир и преговори за намаляване на въоръжаването, за разоръжаване.

Пътищата към това нееднократно ни посочи вече Съветският съюз. Нека още веднаж да прозвучи гласът и на българския народ в пълно съгласие с тези предложения, за да бъде пресечен пътят на войната и на войнолюбците, за да възтържествува мирът, така необходим за всички хора, за всички, които желаят да се трудят, да живеят и да градят своето човешко щастие спокойни. *(Продължителни ръкопляскания)*

Председател Фердинанд Козовски: Има ли друг от другарите народни представители, който желае да се изкаже по доклада и проекторешението? — Няма.

Премаваме към гласуване на проекторешението.

Които от другарите народни представители са съгласни с текста на прочетеното проекторешение, моля, да гласуват. Въздържали се? — Няма. Против? — Няма. Приема се.

Другари! В Бюрото на Народното събрание има постъпили предложения от някои другари народни представители да се изпрати телеграма във връзка с 40-годишнината на Великата октомврийска социалистическа революция до тържествената сесия на Върховния съвет на Съветския съюз. Аз искам да кажа на другарите, че Бюрото на Народното събрание има това предвид и вероятно то ще стане към края на нашата сесия, което ще съвпадне и с навечерието на годишнината на Октомврийската революция.

С това дневният ред на днешното заседание на Народното събрание е изчерпан.

Бюрото предлага следващото заседание да се състои утре, събота, 2 ноември, 15 часа.

Има ли други предложения? — Няма.

Които от другарите народни представители са съгласни с това предложение, моля, да гласуват. Приема се.

Закривам заседанието.

(Закрито в 17 ч. 50 м.)

Председател: **Ф. Козовски**

Секретари: { **Н. Гаврилова**
 { **В. Димитров**

Парламентарен стенограф: **Ст. Христов**